

ЗВЯЗДА

17 ЛІСТАПАДА 2011 г.

ЧАЦВЕР

№ 219

(27083)

Кошт 800 рублёў

ВЫДАЕЦЦА 39 ЖНІўНЯ 1917 г.

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

У Беларусі скарэціраваны бюджэт на 2011 год з дэфіцытам Вр800 млрд

Як паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе Прэзідэнта Беларусі, Аляксандр Лукашэнка падпісаў адпаведны ўказ № 524 аб удакладненні асобных паказчыкаў рэспубліканскага бюджэту на 2011 год і ўнясенні змяненняў і дапаўненняў у некаторыя ўказы.

Так, дакументам прадугледжваецца, што даходы рэспубліканскага бюджэту ў 2011 годзе складуць Вр49,28 трлн, расходы — Вр50,08 трлн. Дэфіцыт рэспубліканскага бюджэту плануецца ў памеры Вр800 млрд. (0,3 працэнта валавога унутранага прадукту), што на Вр5,2 трлн менш за ўстаноўлены ў законе «Аб рэспубліканскім бюджэце на 2011 год».

Істотнае перавышэнне ў 2011 годзе запланаваных параметраў валавога ўнутрага прадукту абумовіла рост на Вр15,67 трлн даходаў рэспубліканскага бюджэту. З улікам больш высокага, чым планавалася, наступлення даходаў ва ўказе прадугледжваецца павелічэнне на Вр10,47 трлн. расходы рэспубліканскага бюджэту.

Дадатковыя сродкі будуць накіраваны як на фінансаванне бегучых расходаў, так і на капітальныя ўкладанні.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«КЛОПАТ ПРА ЗДРОЎЕ ДЗЯЦЕЙ З'ЯўЛЯЕЦЦА ГАЛОўНЫМ ПРЫЯРЫТЭТАМ САЦЫАЛЬНАЙ ПАЛІТЫКІ БЕЛАРУСІ»

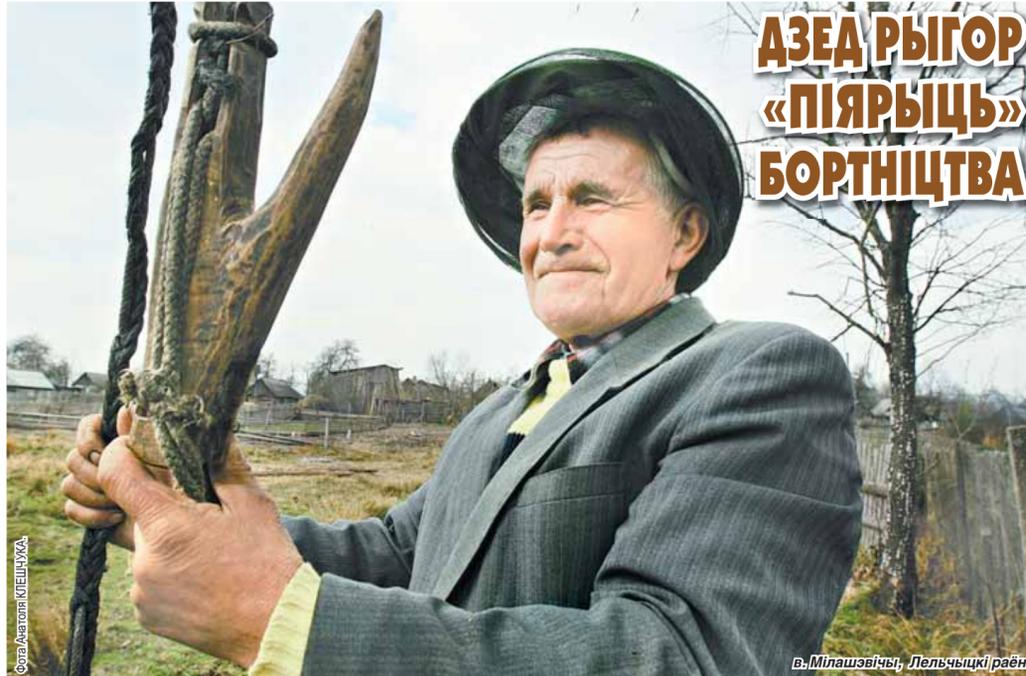
Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка накіраваў прывітанне ўдзельнікам IX З'езда педыятраў Беларусі. Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе Прэзідэнта.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што клопат пра здароўе дзяцей з'яўляецца галоўным прыярытэтам сацыяльнай палітыкі Беларусі. Кожнаму маленькаму грамадзяніну гарантуецца даступная, бясплатная і якасная медыцынская дапамога.

«Сёння наша педыятрычная служба па праву лічыцца лепшай у СНД і ўпэўнена выходзіць на ўзровень развітых краін свету. Дзякуючы пастаяннай дзяржаўнай падтрымцы беларускія медыцынскія ўстановы аснашчаюцца самым сучасным абсталяваннем, забяспечваюцца лекавымі прэпаратамі. Шырока ўкараняюцца высокатэхналагічныя метады лячэння», — гаворыцца ў прывітанні.

Аляксандр Лукашэнка выказаў надзею, што прынцыповая і канструктыўная размова на з'ездзе надаць дадатковы імпульс развіццю айнаўнай педыятрыі, паслухыць справе аховы мацярняства і дзяцінства — выключна важнай галіны аховы здароўя.

«Прыміце сардэчнае ўдзячнасць за вашы працу, самаадданасць і дабрыву, за захаванне самага дарагога, што ў нас ёсць, — здароўя і жыцця нашых дзяцей», — падкрэсліў Прэзідэнт.

ДЗЕЯ РЫГОР «ПІЯРЫЦЬ» БОРТНІЦТВА

На пачатку снежня расійская тэкстільная «НТБ Плюс» пакажа дакументальны фільм пра абрады і традыцыйныя промыслы беларускага Палесся. Старэйшаму пчалару Лельчыцкага раёна Рыгору Лісіцкаму, якому некалі ад бацькі перайшоў сямейны пчаларства, давялося па-майстэрску дэманстраваць сапраўдны бортніцкі спрыт.

ТКАНІНЫ, ЯКІЯ МОГУЦЬ ВЫРАТАВАЦЬ ЖЫЦЦЕ

Дзень інавацый у сферы аховы ад надзвычайных сітуацый прайшоў учора ў Камандна-інжынерным інстытуце МНС. Сваю прадукцыю на выставе прадставілі больш як 35 прадпрыемстваў з Беларусі, Расіі, Украіны і Чэхіі, у тым ліку магільскае ААТ «Магатэкс». Вядучы беларускі вытворца тэкстылю прэзентаваў першую ў СНД інавацыйную распрацоўку — тканіны, якія не гаряць.

— Паўны час таму на пасяджэнні Камісіі па надзвычайных сітуацыях пры Савеце Міністраў канцэрна «Беллегпрам» было дадзена даручэнне вывучыць пытанні арганізацыі выпуску тэкстылю з паказчыкамі пажарнай бяспекі, якія адпавядаюць патрабаванням тэхнічных нарматыўных прававых актаў сістэмы супрацьпажарнага нармавання і стандартызацыі, — расказаў журналістам начальнік упраўлення каардынацыі развіцця тэкстыльнай галіны канцэрна «Беллегпрам» Ірына ЛАПЧАНКА.

— У выніку ААТ «Магатэкс» стала ініцыятарам распрацоўкі новага дзяржаўнага стандарту Рэспублікі Беларусь СТБ 1819-2007 «Палотны дэкарэтыўныя, якія цяжка гаряць. Агульныя тэхнічныя ўмовы». Стандарт уключае два напрамкі: тканіны для афармлення інтэр'ера і для пасцельных рэчэй. Трэба патлумачыць, што «Магатэкс» і раней выпускаў тканіны, якія цяжка гаряць, але сыравіна для іх закуплялася ў нямецкіх вытворцаў. Распрацоўка новай тэхналогіі стала магчымай дзякуючы супрацоўніцтву ААТ «Магатэкс» з

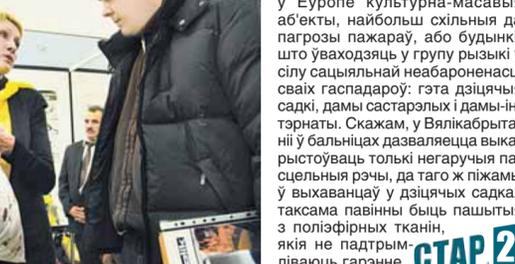
дэ дэ стварэння негаручых тканін, — патлумачыў камерцыйны дырэктар ААТ «Магатэкс» Віталь ДЗЯДЗІНЦЕЦ. — Калі раней для надання тканінам ахоўных уласцівасцяў выкарыстоўваліся дадатковыя пакрыцці і спосабы апрацоўкі гатовых вырабаў, то цяпер трывалася да агню надаецца яшчэ на этапе стварэння тканін. Яны выпускаюцца са спецыяльных валокнаў, якія не паддаюцца гарэнню. Унікальная сыравіна і пашытыя з яе тканіны, — пачаў гаварыць адзіна падобнай распрацоўкай на тэрыторыі краін СНД. Галоўнае — цяпер увесць тэхналагічны ланцужок (ад вытворчасці сыравіны і да вырабу тканін) ажыццяўляецца ў нашай краіне.

Шчыра кажучы, мы вельмі спадзяемся на тое, што ў Беларусі, па прыкладзе многіх еўрапейскіх краін, выкарыстанне негаручых тканін стане абавязковым для шэрагу ўстаноў і арганізацый. У Еўропе сёння 90 працэнтаў грамадскіх будынкаў аснашчаны тэкстылем, які не гарыць. Сёння еўрапейскі рынак вогнеахоўнага тэкстылю на 43 працэнты складаецца з тканін, якія не падтрымліваюць гарэння, а 40 працэнтаў рынку займаюць тканіны са спецыяльнай апрацоўкай (насычаннем). Асноўнай вобласцю прымянення негаручых тканін сталі ў Еўропе культурна-масавыя аб'екты, найбольш схільныя да пагрозы пажараў, або будынкі, што ўваходзяць у групу рызыкі ў сілу сацыяльнай неабароненасці сваіх гаспадароў: гэта дзіцячыя садкі, дамы састарэлых і дамы-інтэрнаты. Скажам, у Вялікабрытаніі ў бальніцах дазваляецца выкарыстоўваць толькі негаручыя пасцельныя рэчы, да таго ж піжамы ў выхаванцаў і дзіцячых садкаў таксама павінны быць пашытыя з поліэфірных тканін, якія не падтрымліваюць гарэння.

На экспазіцыі ААТ «Магатэкс» наведнікам дэманструюць пасцельныя рэчы з негаручых тканін. Цыгарэта вытворчасці фабрыкі «Нёмана», вырабленай з выкарыстаннем цыгарэтнай паперы, прамочанай спецыяльным запатэнтаваным саставам. Ад такой цыгарэты пасцель імігнана не загарыцца...

— Сутнасць нашай распрацоўкі заключаецца ў прынцыпова новым падыходзе да стварэння негаручых тканін. Цыгарэта вытворчасці фабрыкі «Нёмана», вырабленай з выкарыстаннем цыгарэтнай паперы, прамочанай спецыяльным запатэнтаваным саставам. Ад такой цыгарэты пасцель імігнана не загарыцца...

— Сутнасць нашай распрацоўкі заключаецца ў прынцыпова новым падыходзе да стварэння негаручых тканін. Цыгарэта вытворчасці фабрыкі «Нёмана», вырабленай з выкарыстаннем цыгарэтнай паперы, прамочанай спецыяльным запатэнтаваным саставам. Ад такой цыгарэты пасцель імігнана не загарыцца...

Фота Марыны БЕЛУШКОВІЧ.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Table with 4 columns: Наименование (описание) имущества, Собственник (владелец) имущества, Местонахождение (адрес) имущества, Стоимость имущества. It lists various assets for sale, including a lathe, a car, and a house.

ХРОНИКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

У ВЯЛІКАБРЫТАНІІ НАЛІЧЫЛІ БОЛЬШ ЗА МІЛЬЁН БЕСПРАЦОўНАЙ МОЛАДЗІ

Колькасць маладых брытанцаў ва ўзросце ад 16 да 24 гадоў, якія не маюць працы, упершыню ў гісторыі краіны перавысіла адзнаку ў 1 мільн чалавек, паведамляюць інфармагенцтвы.

Гэта 21,9% працаздольнага насельніцтва ў гэтай групе і ў той жа час рэкорднае значэнне з моманту пачатку выдання статыстыкі (1992). Агульны ўзровень беспрацоўя ў Вялікабрытаніі дасягнуў 2,62 мільн чалавек, што складае 8,3% усяго працаздольнага насельніцтва. Гэтае значэнне з'яўляецца максімальным з верасня 1994 года.

БЕЛЫ ДОМ АБСТРАЛЯЛІ

Невядомыя асобы абстрэлі Белы дом у сталіцы ЗША. Адна куля разбіла шыбу ў рэзідэнцыі прэзідэнта ЗША, але не змагла прабіць куленепрабівальнае шкло, другую знайшлі знадворку будынка. Калі і з якой зброі былі зроблены стрэлы, высвятляе Сакарэтная служба.

БАГАТЫХ УКРАЇНАЌ ПРЫМУСЯЦЬ ПЛАЦІЦЬ ПАДАТКІ З ПРАДМЕТАЌ РАСКОШЫ

Адпаведны законапраект аб падаткаабкладанні распрацаваны Міністэрствам сацыяльнай палітыкі Украіны, паведамляюць інфармагенцтвы.

Падатак на багацце будзе датычыцца толькі фізічных асоб. Дадаткова будучы абкладзены дарагія аўтамабілі, самалёты, матацыклы, якія дамы і участкі зямлі, элітныя тавары і адзенне коштам ад 2 тыс. еўра. У Міністэрстве падлічылі, што ў выніку рэалізацыі гэтага законапраекта ў дзяржаўны бюджэт дадаткова будзе паступаць каля 800 млн грыўняў штогод. Наступлены ад падатку на багацце будуць накіраваны на выплату пенсій. Палепшыць сітуацыю для людзей, якія жывуць у беднасці, за кошт багатых украінцаў кіраўніцтва Міністэрства прымусіла чарговае хваля крызісу. Кіраўнік ведамства Сяргей Цігіпка падкрэсліў, што такія законы ўжо прынялі ў Германіі, Францыі, Аўстрыі, Вялікабрытаніі, Швецыі.

ПАЛІўНЫ КАМПРЫМІРАВАНЫ ГАЗ У БЕЛАРУСІ З 17 ЛІСТАПАДА ПАДАРАЖЭЌ У НА 20,2 ПРАЦЭНТА

Адпаведны законапраект аб падаткаабкладанні распрацаваны Міністэрствам сацыяльнай палітыкі Украіны, паведамляюць інфармагенцтвы.

Падатак на багацце будзе датычыцца толькі фізічных асоб. Дадаткова будучы абкладзены дарагія аўтамабілі, самалёты, матацыклы, якія дамы і участкі зямлі, элітныя тавары і адзенне коштам ад 2 тыс. еўра. У Міністэрстве падлічылі, што ў выніку рэалізацыі гэтага законапраекта ў дзяржаўны бюджэт дадаткова будзе паступаць каля 800 млн грыўняў штогод. Наступлены ад падатку на багацце будуць накіраваны на выплату пенсій. Палепшыць сітуацыю для людзей, якія жывуць у беднасці, за кошт багатых украінцаў кіраўніцтва Міністэрства прымусіла чарговае хваля крызісу. Кіраўнік ведамства Сяргей Цігіпка падкрэсліў, што такія законы ўжо прынялі ў Германіі, Францыі, Аўстрыі, Вялікабрытаніі, Швецыі.

Адпаведны законапраект аб падаткаабкладанні распрацаваны Міністэрствам сацыяльнай палітыкі Украіны, паведамляюць інфармагенцтвы.

Падатак на багацце будзе датычыцца толькі фізічных асоб. Дадаткова будучы абкладзены дарагія аўтамабілі, самалёты, матацыклы, якія дамы і участкі зямлі, элітныя тавары і адзенне коштам ад 2 тыс. еўра. У Міністэрстве падлічылі, што ў выніку рэалізацыі гэтага законапраекта ў дзяржаўны бюджэт дадаткова будзе паступаць каля 800 млн грыўняў штогод. Наступлены ад падатку на багацце будуць накіраваны на выплату пенсій. Палепшыць сітуацыю для людзей, якія жывуць у беднасці, за кошт багатых украінцаў кіраўніцтва Міністэрства прымусіла чарговае хваля крызісу. Кіраўнік ведамства Сяргей Цігіпка падкрэсліў, што такія законы ўжо прынялі ў Германіі, Францыі, Аўстрыі, Вялікабрытаніі, Швецыі.

РУП «Інститут нердыжымості і ацэнкі» ІЗВЕЩАЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «Кобринский инструментальный завод «СИТОМО»

Table with 5 columns: №, Наименование, Площадь, Описание, Обременение. It lists 5 lots for auction, including buildings and land.

Для обслуживания зданий выделен земельный участок площадью 0,6798 га, кадастровый номер 124350100002004354. Начальная цена продажи 1 988 996 400 руб. с учетом налога на добавленную стоимость. Аукцион состоится 05.12.2011 в 14.00 по адресу: Брестская обл., г. Кобрин, ул. Пролетарская, 127. Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по 01.12.2011 включительно по адресу: Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9. Заключение регистрации участников 05.12.2011 в 13.30 до 14.00 по месту проведения аукциона. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с объектом продажи. Контактное лицо: Дмитренко Нинель Альбертовна 8 (01642) 36 315. Дополнительную информацию можно узнать у Организатора аукциона: 8 (017) 227 51 21; e-mail: ino@tut.by

РОЗГАЛАС ІНФАРМАЦЫЯ С У Т А К

СЁЛЕТА БУЛЬБЫ — 1,2 МЛН ТОН

Гэта амаль на 40 працэнтаў больш, чым летась

Паводле інфармацыі Нацыянальнага статыстычнага камітэта, у студзені—кастрычніку сёлета ў гаспадарках усіх катэгорый вытворчасці прадукцыі сельскай гаспадаркі ў бегучых цэнах склала 56,2 трл рублёў і павялічылася ў параўнанні з леташнім перыядам у суданосных коштах на 6,1 працэнта.

У арганізацыях, якія ажыццяўляюць сельскагаспадарчую дзейнасць, аб'ём вытворчасці прадукцыі за гэты перыяд павялічыўся на 8,7 працэнта, у тым ліку вытворчасць прадукцыі раслінаводства — на 14,8 працэнта, жывёлагадоўлі — на 3,4 працэнта.

Па стане на пачатак лістапада ўжо завершаны збор бульбы, заканчваецца ўборка гародніны адкрытага глебу, цукровых буракоў і кармавых караняплодаў.

Спецыялісты Белстата адзначаюць, што сёлета валавы збор бульбы склаў 1,2 мільн тон, і гэта на 38 працэнтаў больш, чым летась. Істотнае павелічэнне аб'ёму атрымана бульбы было дасягнута за кошт росту ўраджайнасці з 189 цэнтнераў з гектара летась да 218 цэнтнераў сёлета.

Павялічыўся збор на 40 працэнтаў збор гародніны адкрытага глебу, які цяпер склаў 288 тысяч тон. Сярэдняя ўраджайнасць гародніны — 214 цэнтнераў (летась была 165 цэнтнераў).

Павялічыўся збор і валавы збор цукровых буракоў (на 8,8 працэнта) і склаў 3,8 мільн тон, пры сярэдняй ураджайнасці 448 цэнтнераў (летась — 387 ц/га).

За 10 месяцаў года ў гаспадарках было рэалізавана мяса жывёл і птушак (у жывой вазе) 1,2 мільн тон, што на 5,3 працэнта больш, чым летась за гэты час, атрымана малака — 5,6 мільн тон (на 1,5 працэнта менш), яек — 3,1 мільн штук (на 2,8 працэнта больш).

Вытворчасць малака павялічылася толькі ў Гродзенскай (на 1 працэнт) і Брэсцкай (на 0,9 працэнта) абласцях. У Магілёўскай вобласці вытворчасць малака скарацілася на 4,7 працэнта, Мінскай — на 3,4 працэнта, Гомельскай — на 2,9 працэнта, Віцебскай — на 0,1 працэнта.

Сяргей КУРКАЧ.

У ПАД'ЕЗДЗЕ ЗНАЙШЛІ НОВАНАРОДЖАНУЮ ДЗЯУЧЫНКУ

У Мінску ў доме № 10 па завулку Казлова на лесвічнай пляцоўцы знайшлі нованароджаную дзяўчынку. Немаўля было ў політыленавым пакеце. Зараз міліцыя шукае маці дзяўчынкі.

Як паведаміла прас-афіцэр Партызанскага РУУС сталіцы Ганна Чыж-Літас, у панядзелак каля пяці гадзін вечара жанчына гэтага дома заўважыла чорны пакет у пад'ездзе. Аднак жанчына вырашыла, што нехта з суседзяў пакінуў там смецце, і пайшла па сваіх справах. Калі ж праз гадзіну яна вярнулася, пакет стаў на ранейшым месцы, і жанчына, зазірнуўшы, убачыла дзяўчынку, якая спала. Немаўля было загорнута ў пялёнку і мужчынскую цяльняшку. Жанчына аднесла дзіця дадому і выклікала міліцыю і медыкаў.

Дзяўчынка была дастаўлена ў роанізмашко 3-й клінічнай бальніцы, урачы ацанілі яе стан як цяжкі. Было ўстаноўлена, што немаўля нарадзілася ў гэты ж дзень, каля 14 гадзін. Міліцыя зараз шукае бягучую маці дзяўчынкі. У дачыненні да яе заведзена крымінальная справа па артыкуле «Пакіданне ў небяспецы». Усіх, хто валодае любой інфармацыяй пра месцазнаходжанне і асобу маці, міліцыя просіць паведаміць у дзяжурную частку Партызанскага РУУС па тэлефонах: 230 34 34, 230 44 40.

Алена АЎЧЫННІКАВА.

Навіны Беларусі і замежжа ў рэжыме on-line на сайце «Звязда» — www.zviazda.by

БЕЛАРУСБАНК. Открытое акционерное общество «Сбергательный банк «Беларусбанк» информирует, что с 17.11.2011 увеличены процентные ставки по срочным банковским вкладам (депозитам) в белорусских рублях и установлены в следующих размерах: «Накопительный» — 48,5% годовых, «Новый 2010» — в течение первых 3-х месяцев хранения фиксированный доход — 48% годовых, «Гарантированный доход» на 15 дней — 42% годовых.

АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ WWW.RLT.BY. ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА. Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиции и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Вишневка-2010» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже здания школы (инв. № 600/С-132994), об. пл. 207,8 кв.м, расположенного по адресу: Минская область, Минский р-н, Папернянский с/с, д. Нелидовский, ул. Центральная, 2 А.

Курсы валют. Курсы валют на 17.11.2011 г. (для б/н раск/ка). Курс доллара США — 1,760, курс евро — 1,872, курс белорусского рубля — 1,992.

ПАРЛАМЕНЦКІМІ МЕТАДАМІ СПРЫЯЦЬ ПАЛІТЫЧНАМУ І ЭКАНАМІЧНАМУ СУПРАЦОЎНІЦТВУ

СТАРШЫНЯ Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь **Уладзімір Андрэйчанка** падчас афіцыйнага візіту ў парламентскую дэлегацыю Рэспублікі Беларусь у Рэспубліку Азербайджан даў інтэрв'ю азербайджанскаму інфармацыйнаму агенцтву **TREND**.

Ацэньваючы цяперашні стан двухбаковых і міжпарламенцкіх сувязяў паміж Азербайджанам і Беларуссю, Уладзімір Андрэйчанка адзначае, што беларуска-азербайджанскія адносіны знаходзяцца на пад'ёме. Іх паспяхова і дынамічна характар неаднаразова адзначалі прэзідэнты нашых краін.

Міжпарламенцкі сувязь вызначаюцца стабільнасцю, рэгулярнасцю кантактаў і будуюцца на дагаворнай аснове. Адносіны парламентарнаму дэпартаменту ўласцівы давер, адкрытасць, адкрытае абмеркаванне самых надзменных пытанняў.

Асабліва актыўна міжпарламенцкі сувязь сталі развівацца з 2008 года, калі беларуска парламенцкая дэлегацыя на чале са Старшынёй Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Вадзімам Папавым наведвала Азербайджан. Наладжана практыка інтэнсіўнага абмену візітамі беларускіх і азербайджанскіх парламентарнаў.

У кастрычніку 2009 года адбыўся візіт старшыні Мілі Меджліса Азербайджана спадары Ахмед Асадава ў Беларусь. Адным з яго вынікаў стала падпісанне Дагавора аб супрацоўніцтве паміж Нацыянальным сходам Рэспублікі Беларусь і Мілі Меджлісам Азербайджанскай Рэспублікі. Бака абавязаліся парламенцкімі метадамі спрыяць умацаванню і развіццю супрацоўніцтва ў палітычным, гандлёва-эканамічным сферах, у галіне навукі і адукацыі і іншых абласцях, што ўяўляюць узамыны інтарэс.

Пытанні далейшага умацавання беларуска-азербайджанскіх адносін былі абмеркаваны са спадаром Ахмед Асадавым

у ліпені 2010 года ў рамках 3-й Суветнай канферэнцыі спікераў парламентаў. У абодвух парламентах створаны працоўныя групы па супрацоўніцтве, дэпутаты прымаюць удзел у назіранні за выбарамі, рэфэрэндумаў, у міжнародных канферэнцыях і іншых мерапрыемствах парламенцкага характару. Добры перспектывы ёсць і ў наладжанні больш цесных кантактаў на узроўні профільных камісій.

Уладзімір Андрэйчанка падкрэсліў, што змястоўны і рэгулярны дыялог паміж парламентамі Беларусі і Азербайджана спрыяе пашырэнню практыкі ўзаемнай падтрымкі на міжнароднай арэне, што дазваляе больш прадукцыйна адстойваць інтарэсы дзвюх краін. Сур'ёзна сумесная праца праводзіцца парламентамі ў рамках МПА СНД па гарманізацыі і ўніфікацыі нацыянальных заканадаўстваў, стварэнні дзейснай міжнародна-дагаворнай базы Садружнасці. Пры неспрэчным удзеле беларускіх і азербайджанскіх парламентарнаў прынята больш за сто мадэльных заканадаўчых актаў, а распрацаваны МПА СНД з снежня 2009 года рэкамендацыі «Аб каардынацыі сумесных дзейнасці парламенцкіх дэлегацый дзяржаў — удзельніц СНД у працы міжнародных арганізацый» з'явіліся істотнай перадумовай забеспячэння ўзаемнай падтрымкі парламентаў краін Садружнасці на міжнароднай арэне.

Старшыня Палаты прадстаўнікоў адзначае высокі ўзровень узаемадзеяння ў рамках Міжпарламенцкага саюза і Парламенцкай асамблеі АБСЕ.

Які прыклад — падтрымка дэлегацыі парламента Азербайджана ў ПА АБСЕ рэзалюцыі па Чарнобылі, прынятай па ініцыятыве беларуска боку на штогадовай сесіі ПА АБСЕ ў г. Астане ў ліпені 2008 года. У сваю чаргу беларуска дэлегацыя ў ПА АБСЕ падтрымала частку праправа азербайджанскай дэлегацыі ў рэзалюцыі, якія былі прыняты на штога-

довай сесіі ПА АБСЕ ў літоўскай сталіцы ў ліпені 2009 года. «Мы цнім садзейнічанне азербайджанскіх парламентарнаў у працэсе аднаўлення статусу «спецыяльна запрошанага» для беларуска парламента ў Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы, удзяння за падтрымку беларускай пазіцыі ў рамках парламенцкага вымярэння ініцыятывы «Усходняе партнёрства», — адзначае Уладзімір Андрэйчанка.

Асабы спыніўся Старшыня Палаты прадстаўнікоў на эканамічным і энергетычным супрацоўніцтве.

Дзякуючы актыўнаму міждзяржаўнаму дыялогу на вышэйшым узроўні стала магчымай практычна рэалізацыя шэрагу пэўных праектаў у галіне гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва, падмуркам якога з'яўляецца падпісанне прэзідэнтамі дзвюх краін у кастрычніку 2006 года міждзяржаўнага Дагавора аб сацыяльна-эканамічным супрацоўніцтве да 2015 года. За апошнія пяць гадоў экспарт беларускай прадукцыі ў Азербайджан вырас у чатыры разы. У 2010 годзе беларуска-азербайджанскі таварзаварт склаў 146,2 мільярд долараў ЗША (тэмп росту 117,3 працэнта).

Аснову беларускага экспарту ў Азербайджан складаюць прадукцыя машынабудавання, нафтахіміі, дрэвапрацоўчай прамысловасці і будаўнічай галіны; харчовыя тавары, лекавыя сродкі, бытавая тэхніка.

У сваю чаргу Беларусь імпартае з Азербайджана нафту, сельгаспрадукцыю, тканіны з сінтэтычных комплексных нітак, прадукты хімічнай прамысловасці.

У цяперашні час у Азербайджан па-стаўляецца прадукцыя звыш 300 беларускіх прадпрыемстваў. Больш за 40 беларускіх вытворцаў прадстаўлены праз 32 суб'екты тавараправоднай сеткі.

Сёння ў Азербайджан ажыццяўляецца зборка беларускіх трактароў, грузавых

аўтамабіляў, аўтакранаў, камунальнай тэхнікі, аптычнага абсталявання, ліфтаў. У 2010 годзе гэтыя вытворчасці забяспечылі каля 50 працэнтаў беларускага экспарту ў Азербайджан. Лідарам беларуска-азербайджанскага супрацоўніцтва ў галіне вытворчай кааперацыі з'яўляецца Гянджынскі аўтазавод. Сумесны праект, які рэалізуецца на яго базе, дазваляе гэтым прадпрыемствам стаць найбуйнейшым у рэгіёне вытворцам складанатэхнічнай машынабудуўчай прадукцыі.

Падчас візіту Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнкі ў Азербайджанскую Рэспубліку ў 2010 годзе кіраўнікі дзвюх краін паставілі амбіцыйную задачу па выхадзе на ўзровень таварзаварту ў 500 мільярд долараў ЗША і ў перспектыве — да 1 мільярд долараў ЗША.

У 2011 годзе пачаліся пастаўкі ў Беларусь азербайджанскай нафты. Як вынік, таварзаварт за дзевяць месяцаў бягучага года павялічыўся ў сем разоў і склаў 832,5 мільярд долараў. Экспарт беларускай тавараў у Азербайджан склаў 162,4 мільярд долараў і вырас на 141,9 працэнта.

Летась у Беларусь павяліла дэлегацыя азербайджанскіх бізнесменаў у мэтах правядзення шэрагу перамоў па арганізацыі экспарту азербайджанскай прадукцыі ў Рэспубліку Беларусь. Ажыццяўляюцца і прапрацоўваюцца ўзаемавыгодныя праекты: ад экспарту азербайджанскай прадукцыі да ажыццяўлення ў Беларусі прадстаўніцтва азербайджанскіх банкаў, рэстаранаўнага бізнесу, турызму, будаўніцтва гатэляў, стварэння сумесных прадпрыемстваў па вытворчасці прадуктаў харчавання і гандлёва-лагістычных цэнтраў.

На парадку дня пытанні збліжэння эканамічных ініцыятыў нашых дзяржаў у энергетычнай сферы. У прыватнасці, для нас вельмі цікавыя сумесныя транзітныя праекты, напрыклад, магчымы ўдзел у

транспарціроўцы азербайджанскай электраэнергіі ў іншыя дзяржавы.

Азербайджанскія журналісты пацікавіліся пазіцыяй Беларусі па армянска-азербайджанскім нагорна-карабахскім канфлікце. Як адзначыў Уладзімір Андрэйчанка, Рэспубліка Беларусь традыцыйна выступае за мірнае ўрэгуляванне канфлікту на тэрыторыі СНД з улікам адчувальнасці такіх пытанні і зацікаўленасці ў падтрыманні добрасуседскіх адносін паміж усімі партнёрамі па СНД.

Беларускі бок падтрымлівае неабходнасць пошуку шляхоў палітычнага вырашэння нагорна-карабахскага канфлікту, што мае важнае значэнне для ўсяго рэгіёна АБСЕ.

Беларусь вітае наладжаны пры пасрэдніцтве сустаршынь Мінскай групы АБСЕ рэгулярна двухбаковыя сустрэчы прэзідэнтаў Азербайджана і Арменіі. Лічым, што альтэрнатывы прамоу дыялогу паміж Азербайджанам і Арменіяй у справе ўрэгулявання канфлікту не існуе.

Беларусь падтрымала кандыдатуру Азербайджана на выбарах у непасядаючы члены Савета Бяспекі ААН на 2012—2013 гады падчас 66-й сесіі Генеральнай Асамблеі ААН 24 кастрычніка 2011 года.

Літаральна на наступны дзень Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка накіраваў вышанаем Прэзідэнту Азербайджана Ільхаму Аліеву ў сувязі з выбараннем вашай краіны ў склад Савета Бяспекі ААН.

Беларусь разлічвае, што, удзельнічаючы ў дзейнасці ключавога органа ААН, Азербайджан будзе актыўна спрыяць умацаванню цэнтральнай ролі Арганізацыі Аб'яднаных Нацый у суветных справах, павышэнню яе эфектыўнасці і аўтарытэту ў рэалізацыі глабальнага парадку дня, а таксама пошуку калектыўных адказаў на выклікі і пагрозы міжнароднаму міру і бяспекі.

Ушаноўванне чэмпіёнкі свету Настасі Новікавай прайшло ў Мінаблыўканкаме

Старшыня Мінаблыўканкама Барыс Батура павіншаваў члена нацыянальнай каманды Беларусі па цяжкай атлетыцы Настасію Новікаву з перамогай на чэмпіянаце свету па цяжкай атлетыцы ў Парыжы. На здымку: старшыня Мінаблыўканкама Барыс Батура вітае Настасію Новікаву.

ВЕЧНЫ СПАКОЙ У ЗАРАЧАНЦЫ
Астанкі салдат рускай арміі, якія загінулі ў баях Першай суветнай вайны, з усімі ваеннымі, царкоўнымі ўшанаваннямі, у прысутнасці работнікаў мясцовых улад, сельгаскаператыва «Зарчаны Агра», школьнікаў перапахаваны на могілках у вёсцы Зарачанка, паведаміў карэспандэнту «Звязды» начальнік аддзела ідэалагічнай работы Гродзенскага райвыканкама Тадэвуш Чарнушчык.

Раскопкі праводзіліся на тэрыторыі Сапоцінскага пасялковага Савета ваеннаслужачымі ваісковай часці № 28443. У вёсцы Каўбаскі, у кустоўі бэзу непаладэк ад аднаго з дамоў былі эксгумаваны касцявыя астанкі сямі чалавек, пры гэтым таксама выявілі медаль «В памяць 300-летня царствавання Гэма Романовых». А ў лясным масіве паміж вёскаў Маркаўцы эксгумавалі астанкі сарака чалавек, і разам з імі знойдзены тры лагоны з лічбай «108», два наральныя крыжыкі, абраз, чайная лыжка.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

АНТЫКАРУПЦЫЙНАЯ ТЭМА ў БЕЛАРУСКИХ СМІ

АЦЭНАЧНАЯ група ГРЭКА (Група краін па барацьбе з карупцыяй) сустралася ўчора з прадстаўнікамі СМІ. Ацэначную групу прадстаўлялі Марцін Крутнер (Федэральнае міністэрства ўнутраных спраў (Вена, Аўстрыя), Інам Карымаў (галуны саветнік Дэпартаменту па каардынацыі праваахоўных органаў Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі, сакратар Камісіі па барацьбе з карупцыяй (Баку, Азербайджан), Сладжана Тасева, прафесар крмінальнага права (Скопія (Былая Югаслаўская Рэспубліка Македонія), Ганна Маерс, галоўны кансультант, «Грамадскія інтарэсы ў дзеянні» (Лондан, Вялікабрытанія), Б'ёрн Янсан, намеснік выканаўчага сакратара ГРЭКА (Швецыя) і Любоў Самохіна, работнік сакратарыята ГРЭКА (Расійская Федэрацыя).

Экспертаў ГРЭКА цікавіла, напрыклад, як вядучыя СМІ Беларусі асвятляюць тэму карупцыі ў розных галінах і на розных узроўнях? Праз якія крыніцы атрымліваюць звесткі? Наколькі часта насельніцтва аніман на звяртаецца ў рэдакцыі газет для паведамлення карупцыйных фактаў? Якія магчымасці для павышэння прававой адукацыі існуюць у краіне?

Айчыныя СМІ ў першую чаргу падтрымліваюць рабочыя сувязі з Міністэрствам унутраных спраў, Генеральнай пракуратурай, Камітэтам дзяржаўнай бяспекі і інш. Такім чынам у журналістаў ёсць доступ да інфармацыі па самых гучных справах, якія маюць грамадскі рэзананс. Аднак шэраг выданніў праводзіць і свае ўласныя расследаванні, і нават становіцца ўдзельнікам судовых спраў. Што да аніманічных зваротаў па карупцыйнай тэматыцы, то іх, магчыма, не так і шмат, аднак у любым выпадку грамадзяне абараняюцца за законам. А часам бывае і так, што чалавек пакаідае аб сабе звесткі рэдакцыі, але прасіць не выкарыстоўваць яго імя ў публікацыі. Разам з тым, аніманізм звароту таксама дае падставы меркаваць, што можа мець месца і звычайнае звайданне асабістых рахункаў.

Што да прававой адукацыі, то яна, з аднаго боку, ажыццяўляецца праз журналістыку матэрыялы, у якіх тлумачацца спецыфічныя тэрміны і нормы, а з другога — у тых жа перыядычных выданнях сёння працуюць юрысты, якія ведаюць, як абараніць і чытаць, і журналіста. Варта прыгадаць і пра больш шырокае магчымасці прававой асветы ў краіне. Наогул свабодны доступ да ацэначнай прававой інфармацыі прапаўне больш за 450 публічных цэнтраў прававой інфармацыі, створаных пры бібліятэках усіх рэгіянаў краіны, а таксама сайт www.pravo.by.

Дарчы, Група краін па барацьбе з карупцыяй была створана для маніторынгу антыкарупцыйных стандартаў Савета Еўропы ў амаль 50 краінах-удзельніцах гэтай арганізацыі. Работа групы дазваляе вызначыць недахопы антыкарупцыйнай палітыкі і стымуляваць развіццё заканадаўчых, адміністрацыйных і выканаўчых сістэм. ГРЭКА назвычайна прытрымліваецца таго пункту гледжання, што краевугольным каменем у справе папярэджання карупцыі з'яўляецца высокая ступень празрыстасці ў сістэме дзяржаўнага кіравання.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Футбол
У АПОШНІМ МАТЧЫ З БЕЛАРУСКАЙ ЗБОРНАЙ ШТАНГЕ НЕ АБЫГРАЎ ЛІВІЮ
Галоўная футбольная каманда краіны правяла заключны матч у сезоне, які стаў апошнім пад кіраўніцтвам Берна Штанге. Гульня праходзіла ў Аб'яднаных Арабскіх Эміратах і, у адрозненне ад папярэдняга запланаванага спарынга з Нігерам, не сарвалася. Салернікам выступіла зборная Лівіі. Беларусь абыграў гэту менш рэйтынгавую каманду не здолеў — 1:1.
Лік адкрылі лівійцы на 32-й хвіліне, пасля таго як Сяргей Кісяля «падарыў» мяч Ахмеду Сааду, якога наш паўабранца і вывёў адзін з Сяргеем Верамко — 1:0. Больш нічым неясным чынам з боку беларусаў першы тайм не запомніліся. У другім адрэзку матча сцяжка крыху спала і беларусы ажывіліся. Упершыню мяч пабываў у варотах салерніка на 59-й хвіліне — Карніленка паспеў на дабівацце пасля ўдару Трубіны, аднак суддзя ўбачыў офсайды і нашага форварда. Праз дзевяць хвілін прасторы на полі прыбавілася: Ігар Шытаў, які ўдарыў салерніка і атрымаў ад яго такі ж адказ, разам з гэтым салернікам і пакінуў поле. Пасля гэтага Сяргей Карніленка падраўнаў лік — пасля навесу Амельяччука ён выйграў барацьбу ў паветры — 1:1. Наша каманда мела шанцы і павялічыць лік, аднак не змагла. Затое Сяргей Карніленка пад занаве сустрэчы атрымаў другую жоўтую картку і поле пакінуў, а лівійцы нічыёй вельмі радаваліся. Тым часам у Аб'яднаных Арабскіх Эміратах знаходзіцца на зборах і алімпійская дружина Георгія Кандрашэва. Яна таксама правяла заключны спарынг з рэвіскамі з ААЭ. Гаспадары перамаглі 4:2. Гэта пры тым, што нашы вялі 2:0, але ўтрымаць такі вынік не здолеў.
Алена АУЧЫНІКАВА.

Беларускія казкі ад Максіма Мірнага

Гэта знакавы момант у маім жыцці, — лічыць Максім. — Акрамя нейкіх асабістых дасягненняў, гэта той крок у маім жыцці, да якога я стаўлюся з вялікай адказнасцю. У мяне вельмі добрыя стасункі з маім бацькам, я сам ужо бацька траіх дзяцей, таму вельмі востра адчуваю праблемы дзяцей увогуле і ў прыватнасці ў нас, у Беларусі. Жыццё кожнага дзіцяці павінна набываць гарманічны характар і паўнацэннае развіццё. Я маю намер максімальна прыкладаць намаганні ў ролі псла добрай волі UNICEF, каб зрабіць жыццё дзяцей як мага больш шчаслівым.

Максім Мірны змог выкараць у сваім графіку літаральна адзін дзень і з Парыжа прыляцець у Светлагорск, каб назаўтра быць ужо ў сталіцы Вялікабрытаніі. Шчасце, якое свеціцца ў вачах дзіцяці, цяжка пераказаць словамі.
— Я гуляў у тэніс з Максімам Мірным! — з гонарам кажа кожнае дзіця з тых, хто займаецца вялікім тэнісам у Светлагорску.

І гэта праўда. За паўтары гадыны, пакуль праходзіць майстар-клас для юных тэнісістаў дзіцяча-юнацкай спартыўнай школы алімпійскага рэзерву №1, славеты суайчыннік знаходзіць магчымасць правесці размінку, даць парадку і падачу кожнаму малому. Ён возіцца з імі, відаць, прыкладна так, як і са сваімі трыма. І дзеці адчуваюць такі бацькоўскі клопат і імкнучыся з усіх сіл адказаць узаемна і парадаваць паспехамі.

— Малайчына! — хваліць кожнага Максім, і ў яго пахвалілі няма нячырасці. Спартсмен упэўнены: кожнаму патрэбна адчуваць падтрымку і бацькоўскае плычо так, як у свай час адчуваў ён сам. Дарчы, бацька, Мікалай Мірны, таксама тут, на светлагорскім корце. Ён заўжды падтрымлівае сына — цяпер і ў яго адказнай грамадскай місіі. У Беларусі Максім Мірны які пасол добрай волі прапагандаваў здаровы лад жыцця і актыўна працуе ў праграме па супрацьдзеянні распаўсюджванню ВІЧ і СНІД. Юрый Аксміты, прадстаўнік Дзіцячага фонду ААН (UNICEF) у Беларусі адзначае: важна зацікавіць не толькі дзяцей, але і бацькоў!
— З Максімам Мірным мы ўзаемадзейнічаем даўно. Дарчы, вельмі удалы прыклад — Максіма і Мікалая Мір-

Рабром ракеткі ён лёгка і шмат разоў падкідае тэнісны мячык. Корты заходзяцца апладысмантамі. А ён гаворыць: гэта толькі звычайнае практыкаванне. Хоць больш падобна на цыркавы нумар. Асабліва калі ўявіць, што адначасова ён раскручвае свае дзеянні праз мікрафон, які трымае ў другой руцэ і рухаецца ўздоўж трыбуны, дзе сабраліся, бадай, усе прыхільнікі спорту з горада Светлагорска. Славеты беларускі тэнісіст Максім Мірны ў гэтым горадзе атрымаў тытул псла добрай волі Дзіцячага фонду ААН (UNICEF).

ных. Таму што ўвага бацькі, сямі і Максіма дазвалялі яму ў вялікай ступені стаць тым, кім ён з'яўляецца на сённяшні дзень. І вельмі важна, каб людзі не толькі арыентаваліся на падтрымку дзяржавы, але і самі развіваліся, якія дэвалюцыя лепш ведаць сваіх дзяцей, больш дапамагаць і здароўі. Мы залінавалі на наступны год цэлую серыю мерапрыемстваў з Максімам Мірным і будзем рабіць усё, каб больш увагі надавалася спорту, здароўю, вываганню дзяцей.

Дарчы, паслы UNICEF працуюць у 190 краінах, яны ўзімаюць пытанні здароўя, адукацыі і абароны дзяцей. Праз свой зорны досвед даносяць людзям, што добра, а што дрэнна. У лік паслоў добрай волі — сяпав Рубі Уільямс, тэнісіст Новак Джокавіч, мадэль Клаўдзія Шыфер, футбаліст Ліянэль Месі і іншыя. Для Беларусі выбраны менавіта Мірны — як самая аўтарытэтная зорка. Дарчы, у яго паводзіцца «зоркавай харобой» не назіраецца.
— Тэніс вас падрыхтуе да далейшага жыцця — якую б прафесію вы потым ні выбралі — настаўніка, урача ці музыканта, — гаворыць выхаванца Светлагорскай спартыўнай школы тэнісіст. — Тыя складанасці, з якімі спартсмен сутыкаецца на тэнісным корце, вас падрыхтоўваюць да наступнага жыцця. Таму не бойцеся праіграваць — ці на трэніроўцы, ці на турніры. Проста трэба паіць, адпачыць, каб вярнуцца, трэніравацца, паліпшаць свой узровень і зноў імкнучыся да перамогі. Нельга расчароўвацца, што нешта ў гэты момант не атрымліваецца. Сам той факт, што вы надаеце ўвагу спорту, свайму здароўю,

у далейшым станюча адаб'ецца на ўсім вашым жыцці. Я вам зычу пасле яно не толькі на тэнісным корце, але і па-за ім. Я дзякую бацькам і хачу пажадаць ім цяпершняга. Бо менавіта яно патрэбна, каб дасягнуць нейкіх вынікаў. Я буду чакаць наступнай сустрэчы з вамі.

Адзін дзень у Светлагорску для Максіма Мірнага быў насычаны вялікай колькасцю падзей. Ён сустраўся з ўладамі Светлагорска, акрамя дзіцяча-юнацкай спартыўнай школы алімпійскага рэзерву №1 пабыў у яшчэ і ў Светлагорскім раённым цэнтры карэкцыйна-развіваючага навучання і рэабілітацыі. Тут дзеці з асабліваціямі развіцця з задавальненнем паспявалі для гасцей, а Максім згуляў з дашкалятамі ў мяч. Выхаванцы падарылі спартсмену Дамавічка і агульні фотаздымак з надпісам «Ад сэрца да сэрца», а Мірны ў адказ — малаўнівы зборнік беларускіх казак.
— Вельмі шаную вашу працу, — скажаў супрацоўнікам устаноў зорны тэнісіст. — Добра, што ў вашым горадзе ёсць такі цэнтр і вы можаце дапамагчы гэтым дзецям. Тое, чаго вы дасягаеце — гэта ўнікальна.

Журналісты атрымалі магчымасць задаць свае пытанні зорцы тэніса, якая праз некалькі дзён у Лондане прыме ўдзел у выніковым турніры Асацыяцыі тэнісістаў-прафесіяналаў.

— Я лічу, што вельмі важна, каб дзеці адчулі, што Максім Мірны — гэта не нейкі віртуальны персанаж, — падкрэслівае спартсмен. — Кожны з іх можа стаць такім. Усё вельмі проста — трэба быць добрым сынам, добрым чалавекам. Весці здаровы лад жыцця. Тое, што яны бацьца на маім прыкладзе, можа рэалізавацца ў кожным з іх. Мае дзеці пакуль не думаюць аб прафесійным спорце. Май старэйшай дачка зорка будзе 7. Я лічу, што ў такім узросце галоўнае — атрымліваць паўнацэннае рознабаковае развіццё.

На наступны год у зорнага тэнісіста запланаваны дзясяткі сустрэч і майстар-класаў па ўсёй Беларусі. Мірны паабяцаў не прапусціць ніводнаго з іх, нягледзячы на шчыльны графік міжнародных турніраў.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара.

ТКАНІНЫ, ЯКІЯ МОГУЦЬ ВЫРАТАВАЦЬ ЖЫЦЦЁ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
Для пацярджэння чужадзейных уласцівасцяў негаручых тканін журналістам быў прадеманстраваны відэаролік з эксперыментам, падчас якога ў двух суседніх пакоях побач з вокнамі паставілі і запалілі сметніцы. У адным з пакояў на вокнах віселі звычайныя шторы, а ў другім — шторы, пашытыя з негаручых тканін. Праз колькі хвілін у першым пакоі агонь спачатку лізнуў парцеры, а затым імгненна ахапіў усё аконнае аздабленне. У другім пакоі за той жа час шторная тканіна, якая знаходзілася бліжэй да агню, энзу толькі крыху пацімнела, але далей агонь не распаўсюдзіўся.
— Мы лічым перспектывым напрамкам выкарыстання негаручых тканін, напрыклад, пашуў з іх турэстычных палаткаў, якія пры пападанні на іх іскраў ад агню могуць згарэць проста імгненна, — дадаў Вітал Дзяцінец.

Перспектывым з'яўляецца і выкарыстанне негаручых тканін у транспартных сродках, для ўнутранай абіўкі пасажырскіх вагонаў, у самалётах. Яшчэ адзін напрамак, які мы збіраемся развіваць, — гэта выпуск негаручых пасцельных рэчываў. Маюцца на ўвазе чохлы для матрацаў, падшукі, крошчкі, поцілкі, коўдры, тэрмакоўдры і гэтак далей. Мы разумеам, што ва ўвядзенні многіх літэрай бялізна з хімічнай сыравіны не можа быць камфортнай і гігіеннай, аднак гэта памылковая думка. Мы стварылі з поліэфіру будзённападобную пружыну, і наша пасцельная бялізна ні знешчы, ні на сваіх фізіка-гігіенных характарыстыках не саступае бялізне з бавоўны ці лёну. Яна «дышае» і прапускае вільгаць гэтак жа, як і натуральныя тканіны. Яе гігіенныя ўласцівасці пацярджаліся сяртыфікатам санітарнай службы. Ёсць яшчэ адзін важны плюс — выбары з негаручых тканін не патрабуюць складанага догляду і рэгулярнай хімічнай падтрымкі, паколькі не страчваюць свае ўласцівасці на працягу ўсяго тэрміну эксплуатацыі, іх вельмі лёгка прасавваць, яны амаль не камяццяць. А каларовая гама тканін з негаручай сыравіны абсалютна не абмежаваная, што мае важнае значэнне пры стварэнні інт'ер'еру...
За шэсць месяцаў з моманту запуску вытворчасці негаручых тканін яны ўжо паспелі заваяваць прызнанне на выставе ў Нью-Ёрку і атрымалі кірашы «Тэкстыльграм» у Маскве. Вітал Дзяцінец запэўнівае, што на сённяшні дзень магутнасці ААТ «Магатэкс» дазваляюць задавоціць цалкам патрэбы ў негаручых тканінах не толькі нашай краіны, але і ўсёй Азіі і эканамічнай прасторы. Больш за тое, экспертныя планы «Магатэкс» выдзіраць далёка за межы поставаецкай прасторы.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Абзац

Федэрацыя прафсаюзаў Беларусі накіравала ва ўрад прапановы па ўзмацненні сацыяльнай абароны насельніцтва. У прыватнасці, прапановы ўвядзення ў наступным годзе ў парадку выключэння ўстанавіць падаходны падатак да 20% з тых, хто атрымлівае штомесячны даход у эквіваленте \$1000 і больш. Цяпер у краіне стаўка падаходнага падатку складае 12%.

У вёсцы Ордэц Шклоўскага раёна ў хаце 67-гадовага пенсіянера адбылася трагедыя: 10-гадовы хлопчык застрэліў свайго стрыечнага брата. Труп хлопчыка быў знойдзены на участку. Следства ўстанавіла, што ў хаце стрыечны брат нудала стрэліў з ружжа,

СЕСІЯ І працаўнікоў, і сацыяльныя праграмы падтрымаюць за кошт падаткаў

Дэпутаты Брэсцкага абласнога Савета сабраліся на пазачарговую сесію, каб тэрмінова прыняць рашэнне аб дадатковых бюджэтных выдатках.

Як вядома, апошнім часам значна ўзраслі патрэбы выдаткавання сродкаў на зарплату бюджэтным, дзяржаўным дапамог на першачарговія сацыяльныя праграмы. Па надзвычай актуальнай тэме выступіў начальнік фінансавага ўпраўлення аблвыканкама Іван Вабішчэвіч.

Як вынікае з даклада, усе дадатковыя расходы мясцовага значэння: наперадзе — зима. На дарогі, а таксама на добраўпарадкаванне сельскіх населеных пунктаў будзе накіравана 1,5 мільярда рублёў, на патрэбы спартыўных і культурных устаноў, а таксама сродкаў масавай інфармацыі выдаткоўваецца 750 мільёнаў.

Дадатковага фінансавання патрабуюць і дарогі мясцовага значэння: наперадзе — зима. На дарогі, а таксама на добраўпарадкаванне сельскіх населеных пунктаў будзе накіравана 1,5 мільярда рублёў, на патрэбы спартыўных і культурных устаноў, а таксама сродкаў масавай інфармацыі выдаткоўваецца 750 мільёнаў.

Падлічана, што грошы на ўказаныя мэты паступяць за кошт павелічэння падатковых паступленняў. Гэта абумоўлена ростам заробатнай платы і іншых эканамічных фактараў. Узрасце таксама і падатковыя падаткі з фізічных асоб, але і падаткі на даходы і прыбытак, падаткі на нерухомасть і дабаўленую вартасць. Пэўны прыбытак прыносяць і маёмасць, якая знаходзіцца ў дзяржаўнай уласнасці, рэалізацыя маёмасці і іншыя паступленні. Такім чынам, дадаткова да канца года чакаюцца паступленні ў бюджэт у суме каля 43 мільярдаў рублёў.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ПАДТРЫМКА

У летні час большасць гараджан па-добраму зайздросціць вяскоўцам: а як жа — ніякага смуроду ад распуленага асфальта на «фазэндах» узімку, чыстае паветра, прырода побач; таму і намагаюцца займаць загарадны дамок, каб было дзе адпачыць. Аднак мала хто з іх застаецца на «фазэндах» узімку, калі вясковая рамантыка саступае перавагам гарадскога камфорту. Цэнтралізаванае ацяпленне, гарачая вада ў кватэры — гэта норма для гараджан, але не для вясковых жыхароў. Для іх, асабліва для састарэлых, зима становіцца часам «выпрабавання на трываласць», і не кожнаму такое выпрабаванне пад сілу. Таму на дапамогу прыходзіць сацыяльная служба. Пра тое, каму і як на вёсцы дзяржава дапамагае перазімаваць, наш журналіст пагутарыў з намеснікам старшын камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінаблвыканкама Тamarы Трубчык.

— У першую чаргу ў дзяржаўнай падтрымцы маюць патрэбу сацыяльна слабыя катэгорыі, — патлумачыла Тамара Іванюна, — гэта інваліды, адзінокі і адзінока пражываючыя састарэлыя грамадзяне, дзеці-сіроты і дзеці, якія засталіся без апекі бацькоў, шматдзетныя сем'і і малазабяспечаныя грамадзяне. У агульнай структуры насельніцтва вобласці яны складаюць амаль 25 працэнтаў.

Адразу варты ўзгадаць дзяржаўную адрасную сацыяльную дапамогу. Адзінокі састарэлы і інваліды яна аказваецца не толькі па заўным, але і па выяўным пры-

ПЕРАЗІМАВАЦЬ... З ДАПАМОГАЙ ДЗЯРЖАВЫ

ны ў насельніцтва від сацыяльнай дапамогі, які ў вобласці сёння прадастаўляецца людзям. Сёння гэты паказчык — 24,8 тысячы чалавек (самы высокі па краіне).

Такой выключнай папулярнасці спрыяюць два фактары: выяўны прынцып вызначэння грамадзян, якія маюць патрэбу ў падтрымцы дзяржавы, і нізкія расцэнкі на паслугі. Для прыкладу: кошт норма-гадзіны сёння складае ўсяго адну тысячу рублёў, прычым гэтая цана не змянялася з 2007 года. Апроч таго, рай- і гарвыканкамы ў якасці выключэння могуць вызваляць ад гэтай аплаты на пэўны час (часткова ці цалкам) грамадзян, якія трапілі ў цяжкую жыццёвую сітуацыю. Летась ад аплаты за паслугу надомнага сацыяльнага абслугоўвання ў вобласці было вызвалена 610 чалавек, сёлета — ужо больш за 500.

Грамадзянам, якія дасягнулі 80-гадовага ўзросту, выплачваецца штомесячная надбаўка на догляд у памеры 50 працэнтаў мінімальнага памеру пенсіі па ўзросце, а інвалідам I групы незалежна ад узросту — 100 працэнтаў.

У сярэднім за адно наведванне сацыяльны работнік аказвае адна падапечанаму 4-5 паслуг (пры неабходным мінімуме 2,5). Гэта, як правіла, дапамога па гаспадарцы: прыбраць у хаце, прынесці вады, распаляць печ, схадзіць у магазін за прадукты і ў аптэку па лекі, прапаляць грады, зрабіць нарыхтоўкі на зіму, расчысціць снег, прачытаць газету.

— Адным словам, сацыяльны работнік — гэта і памочнік, і псіхолаг, а часам і самы блізікі для адзінокага пенсіянера чалавек, — падсумавала Тамара Іванюна. — Надомнае сацабслугоўванне дазваляе нашым людзям больш працягчы час заставацца ў звыклых хатніх умовах. Акра-

мя таго, яно эканамічна выгаднае і для дзяржавы, паколькі ў некалькі разоў танней, чым утрыманне ў доме-інтэрнаце ці аддзяленні кругласучаснага знаходжання.

Цікава, што рэзкага павелічэння колькасці грамадзян, да якіх сацыяльны работнік прыходзіць на дом, у зімовы перыяд не наглядзецца. Нават наадварот — гэтая лічба крыху змяншаецца, бо некаторыя дзеці на зіму забіраюць старых бацькоў да сябе.

Застацца ў соцыуме

Для тых, хто ўжо страціў здольнасць пражываць самастойна, у вобласці дзейнічаюць 15 дамоў-інтэрнатаў (з іх 2 зніжаючы).

— Адных туды прывозяць сваякі, іншыя самі вырашаюць вызваліць родных ад дадатковай нарузкі, — патлумачыла Тамара Трубчык. — Для многіх адзінокі састарэлыя дамы-інтэрнаты — гэта лепшая магчымасть застацца ў соцыуме, працаваць весці актыўны лад жыцця. Узгадаю яшчэ магчымаць часовага змяшчэння (тэрмінам да 6 месяцаў) у аддзяленні кругласучаснага знаходжання для састарэлых грамадзян пры тэрытарыяльных цэнтрах сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва.

Пакуль што па вобласці існуе 6 такіх аддзяленняў, сёмае цяпер рамантуецца. Калі ж узнікае неабходнасць у стварэнні пэўнага курсу лячэння, састарэлым людзям прапануюць медыка-сацыяльныя ложка і бальніцы спецыяльнага догляду.

Тры плюс адзін

Адной з новых формаў сацыяльнага абслугоўвання на вёсцы, якая ўжо другі год уключаецца на Міншчыне, стаў дом сезоннага пражывання для адзінокіх састарэлых. (Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

МЯСЦОВЫ ЧАС

ЯЗНЕНСКІ БЛАГАВЕСТ

Вёска Язна, што ў Міёрскім раёне, самая вялікая і па колькасці насельніцтва, і па тэрыторыі. Працягнулася яна ўздоўж двух прыгожых азёр Малагі і Вялікага Язны кіламетраў на пяць. Адміністрацыйны будынак мясцовай улады знаходзіцца ў самым цэнтры вёскі (цяпер ужо аграгарадка), побач — Дом культуры, крамы, аддзяленне сувязі, комплексны прыёмны пункт, кавярня. На самым бачным месцы, дамінуючы над усёй вёскай, узвышаецца Спаса-Праабражэнская царква.

Вядома, што гэта блізкае суседства і сфарміравала мару савета дэпутатаў Валянціны Фядзьковіч — прайсці ўсёй грамадой па вёсцы святочным хрэсным ходам, асвяціць сядзібы, будынкі прадпрыемстваў і арганізацый. Яшчэ на пачатку старшынства ў Валянціны Мікалаеўны складалася, можна сказаць, творчае ўзаемаузалежнае са святаром, айцом Алесандрам Карандзеем. Абое былі зацкавалены ў супрацоўніцтве, абое па жыцці працаголікі.

Дарэчы, першы фестываль праслаўных нядзельных школ праводзіўся ў рамках леташняга свята, і таму не надта вылучаўся

Проблем у вёсцы хапае, асабліва ў сферы сацыяльнай, таму дапамога святара ў духоўным выхаванні вясковых моладзі, ды і тых жа нядзельных бацькоў, была вельмі дарачы. Вось толькі шкада, што з гадзі таму айца Алесандра перавялі ў Наваполацк. Там ён зараз заканчвае будаўніцтва новага храма Абрамы «Неспадзяваная Радасць», у аддзяленні кругласучаснага знаходжання для састарэлых грамадзян пры тэрытарыяльных цэнтрах сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва.

Пакуль што па вобласці існуе 6 такіх аддзяленняў, сёмае цяпер рамантуецца. Калі ж узнікае неабходнасць у стварэнні пэўнага курсу лячэння, састарэлым людзям прапануюць медыка-сацыяльныя ложка і бальніцы спецыяльнага догляду.

Тры плюс адзін
Адной з новых формаў сацыяльнага абслугоўвання на вёсцы, якая ўжо другі год уключаецца на Міншчыне, стаў дом сезоннага пражывання для адзінокіх састарэлых. (Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ВУЧЫЦЦА — У ГЛЫБІНКУ

Там, дзе былі зараснікі

Тры сельсаветы Лельчыцкага раёна — Буйнавіцкі, Ударненскі і Сіманіцкі — наведлі старшыні Саветаў дэпутатаў пярвічнага ўзроўню, якія ў Гомелі ўдасканальвалі свой прафесійны ўзровень на курсах павышэння кваліфікацыі. Размова ішла пра ролю і эфектыўнасць органаў мясцовага кіравання і самакіравання ў рашэнні праблем насельніцтва.

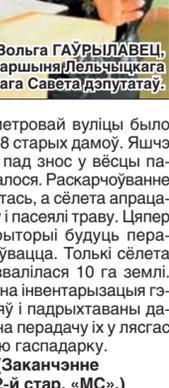
Лельчыцкі раён — самы паўднёвы і самы аддалены ад абласнога цэнтру — Гомеля. Да Украіны куды бліжэй — мяжа побач. Да таго ж насельніцтва пункты тут раскіданы на вялікай адлегласці ад аднаго. І тым не менш арганізатары курсаў палічылі, што менавіта ў Лельчыцкай глыбінцы ёсць чаму павучыцца іншым. Вольга Гаўрылавец, старшыня Лельчыцкага раённага Савета дэпутатаў, лічыць, што сістэмнае практычнае праца ў насельніцтвам трэба пачынаць з маніторынга настрою і тых патрэб, якія ёсць у мясцовых жыхароў. І робіць акцэнт на тое, што праблемы могуць даволі сур'ёзна адрознівацца ў людзей з маленькай вёскі і жыхароў аграгарадкаў.

Для адказаў на пытанні анкеты мы спецыяльна ставілі скрыні ў такіх месцах, дзе людзям было б зручна і яны не саромеліся б тых, хто побач: у зацішных кутках, у крамах, у бальніцах... Потым дасканальна аналізавалі гэтыя папярныя — што і дзе канкрэтная трэба зрабіць. Напрыклад, у нас вялікія населеныя пункты, і ў іх шмат безгаспадарных дамоў застало-

ся. Як гэтыя тэрыторыі прывесці ў парадак пры мінімальным фінансаванні? Калі ж у нас атрымалася гэта зрабіць, у людзей з'явілася вера ў тое, што ўлады працуюць і ім дапамагаюць.

Тамара Бялоцкая, старшыня Буйнавіцкага сельсавета Савета, праводзіць экскурсію па Буда-Сафіюцы — адной з вёсак, якая ўваходзіць у падпарадкаваны ёй сельсавет. Кажы, што яшчэ летась тут былі зараснікі вакол закінутых дамоў, гаспадары якіх памерлі.

— Работы ў Буда-Сафіюцы мы пачалі з мінулай восені. На

Вольга ГАУРЫЛАВЕЦ, старшыня Лельчыцкага раённага Савета дэпутатаў.

ПАЙШЛІ Ў ЛЮДЗІ

Куды глядзіць АГЛЯДНАЯ КАМІСІЯ?

Уявіце сабе сітуацыю. Нечаканы звонку ў дзверы вашага дома. Вы адчыняеце і бачыце там... з дзсятак незнамых людзей, заклапочаных адзіным жаданнем: паглядзець, у якіх умовах вы жывіце, правярыць літаральна ўсё — ад стану электраправодкі да наяўнасці абедзеннага стала. Якой будзе ваша рэакцыя? Калі вы — гарадскі жыхар, дык як мінімум здзівіцеся. Жыццё за дзвярыма гарадскога кватэры закрытае для шырокай грамадскасці. А ўявіце сабе, што работнік ЖЭСа ці, скажам, супрацоўнік аддзела Міністэрства па надзвычайных сітуацыях у мэтах прафілактыкі робяць пакватэрны абход якога-небудзь 9-павярхоўка і, ўвогуле немагчыма... Вёска — зусім іншая рэч: тут усё навідавоку, у тым ліку і ўмовы жыцця кожнай сям'і. А яны бываюць рознымі: і добрымі, і мякка кажучы... не вельмі. Усе гэтыя «не вельмі» выправіць немагчыма, але рухацца ў такім кірунку неабходна — вырашылі ў Жыткавіцкім раёне і на пачатку года стварылі ў кожным сельсаветце аглядную камісію.

Чым яна займаецца? Калі гаварыць у агульным і цэлым, кантралюе пытанні жыццязабеспячэння і папярэджвае ўзнікненне непажаданых сітуацый у межах асобных домаўладанняў. А калі «капаць» больш глыбока — то ўсё залежыць ад умоў пражывання канкрэтных грамадзян. У склад кожнай агляднай камісіі ўваходзяць супрацоўнік аддзела па надзвычайных сітуацыях, работнік электрасетка, участковы інспектар, медработнік, прадстаўнікі сацыяльнай службы, жылкагаса і іншых зацкаваленых структураў. Зайшла камісія ў дом — і кожны пачынае працаваць па сваіх кірунках: правярае якасць стан пачынога ацяплення і электраправодкі, парадак на падворку і ў хаце, наяўнасці і вонкавы выгляд агароджы і г.д. Калі ў сям'і ёсць маленькія дзеці, іх абавязкова аглядае медработнік. Калі ў доме пражывае адзінокі пажылы ча-

лавец, свой «вердыкт» выносіць сацыяльная служба... Тут жа, на месцы, агучваюцца ўсе заўвагі, складаецца працэс агляду з пазначэннем тэрмінаў выпраўлення. Кантроль — абавязковы! — ускладаецца на таго ці іншага прадстаўніка камісіі ў залежнасці ад выяўленага парушэння. Агульнае кіраўніцтва камісіяй здзяйсняе сельскі Савет — у прыватнасці, яго старшыня.

— Тэрмін, які даецца на выпраўленне выяўленых парушэнняў, залежыць ад маштабу і вастрэнні «тэмы», — тлумачыць старшыня Жыткавіцкага раённага Савета дэпутатаў Ніна РАМАНОВІЧ. — Калі існуе відавочнае парушэнне жыцця чалавека, камісія патрабуе ліквідаваць прычыну літаральна за некалькі гадзін. У іншых выпадках, калі трэба, скажам, паправіць печку, домаўладальніку даецца тэрмін да пачатку ацяпляльнага сезона. Зразумела, з абавязковым кантролем выканання.

У Жыткавіцкім раёне — 12 сельсаветаў і адзін гарсавет, і паўсюдна створаны свае аглядныя камісіі. Цяпер іх стала значна менш. Па-першае, падчас аглядаў члены камісіі акрамя выконваюць свае перасярэдныя абавязкі — і прычым, не ў гарадзе на «асфальце», а перасярэдна кантактуючы з людзьмі. Па-другое, з пачатку года па выніках працы аглядных камісій выпраўлена ўжо каля 2400 заўваг, інакш кажучы, 70 працэнтаў ад агульнай колькасці.

На працягу вызначанага дня кожная камісія «апрацоўваецца» ад 8 да 10 дома-

ўладанняў. Маршруты вызначаюцца з тым разлікам, каб сядзібы знаходзіліся ў адным населеным пункце ці на адной вуліцы. Членаў камісіі да месца прызначэння падвоззяць на службовым транспарце — у адпаведнасці са спецыяльна распрацаваным графікам. Раніцай, перад пачаткам паездкі, — невялікі «інструктаж», так бы мовіць, звычайнае азнаёмленне з будучымі «аб'ектамі». А далей — праца на сваім маршруце... Дарэчы, на пачатку года, калі камісіі толькі-толькі прыступілі да працы, транспартная праблема аказалася самай вострай. Паколькі некаторыя сельсаветы знаходзіцца на вялікай адлегласці ад райцэнтру, трэба было думаць, як даставіць аглядныя камісіі да таго ці іншага населенага пункта... Пасля шматлікіх абмеркаванняў, спрыяў і спроб быў складзены адзін графік, дзе пазначалася, хто забяспечвае транспартам той ці іншы маршрут. Сёння пытанне ў даставіцы больш не ўзнікае.

У першую чаргу абследаюцца сем'і, становішча ў якіх прызнана сацыяльна небяспечным, а таксама шматдзетныя і тыя, якія ўвесь час знаходзяцца ў полі зроку мясцовай улады (і не з добрай нагоды, зразумела). Не абмянае аглядная камісія і падворкі адзінокіх, малазабяспечаных грамадзян, а ў невялікіх населеных пунктах і ўвогуле стараецца наведваць кожную хату. Ніхто з домаўладальнікаў пра візіт камісіі загадвае не папярэджаецца.

— Калі ў праблемнай, пітушчай сям'і ёсць дзеці, а бацькі нідзе не працуюць, дык члены камісіі могуць і ў халадзільнік зазірнуць — паглядзець, ці ёсць там якія-небудзь прадукты; і ў пакой зайсці — правярыць, у якіх умовах жывуць малыя, дзе яны спяць, як рыхтуюць урокі... Часам, даведаўшыся, што камісія прыехала ў населены пункт і пачала абход, нядобрыя бацькі імкнуцца збегчы з дому. Могуць і проста не адчыніць дзверы. Даводзіцца тады членам камісіі спецыяльна збірацца яшчэ раз — у іншы дзень і ў іншы час, каб наведваць менавіта гэтую сям'ю, — кажа Ніна Мікалаеўна. (Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Амаль сотню маленькіх гасцей сабраў святочны стол.

ўзнагародзілі лепшых гаспадароў падворка Язны і іншых вёсак сельсавета.

Благаславіў прывядзенне свята Архіепіскапа Полацкі і Глыбоцкі Феофіла. Уладыка з вялікай павагай ставіцца да старшын Язненскага сельсавета, цэнціць яго за цеснае супрацоўніцтва з царкоўнай і нашымі людзьмі, бласлаўляючы іх на добрую справу?

Але чаго каштаваў увесь арганізацыйны працэс, ведае толькі Валянціна Фядзьковіч. Трэба было прадумаць кожную дробязь, дастаўка да ўсіх кіраўнікоў, да кожнага жыхара вёскі. Валянціна Мікалаеўна нават пайшла ў адпачынак, каб спаканна займацца падрыхтоўкай да свята. Трэба было давесці да ладу вуліцы, занядаць падворкі. Быў аб'яўлены конкурс на леп-

А іх у гэтыя дні гучала шмат. Напрыклад, айцец Георгій і матушка Арыянда са Смаленска былі вельмі рады, што Язна становіцца духоўным цэнтрам для моладзі. Пагадзіцца, прыемна атрымаць такую ацэнку.

А наперадзе — наступны фестываль праслаўных нядзельных школ. Яшчэ канчаткова не вызначана яго тэма, але ўжо ёсць прапанова Уладзіміра Фядосіа: звярнуцца да духоўна-патрыятычнага выхавання моладзі. Падчас апошняй сустрэчы Архіепіскапа Полацкі і Глыбоцкі прапанаваў падумаць і над стварэннем музея. Прапанова слуханая яшчэ і таму, што гэта павінна зацкаваць і сваіх, і замежных турыстаў наведваць Язна. Тут ужо ёсць 5 аграздзіб, дзе бываюць госці са Швецыі, Германіі, Англіі, Фінляндыі, Расіі і іншых краін. Але патрэбны спонсары, людзі неаб'яжыма, зацкавалены ў развіццё такіх прыгожых і цікавых у гістарычным плане мясцін.

Садзейнічаюць духоўнаму выхаванню жыхароў вёскі, асабліва дзяцей і моладзі — гэта толькі адна са старонак працы старшын Язненскага сельсавета Савета. А ўвогуле такіх старонак набірочна на цэлы том.

Ірына МІКАЛАЕВА.
Міёрскі раён.

ПЕРАЗІМАВАЦЬ... З ДАПАМОГАЙ ДЗЯРЖАВЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— Летась у парадку эксперыменту мы адкрылі адзін такі дом у Вілейскім раёне, у былым будынку сельскай бібліятэкі, падвялі ваду, за пазабюджэтных і спонсарскіх сродкі зрабілі ўнутраны рамонт, набылі мэблю... Атрымалася хата на 3 пакоі з кухняй. Паколькі эксперт аказаўся паспяховым, мы вырашылі яго працягнуць. Сёлета на зімовы час у такую своеасаблівую «камуну» ўжо з'ехаліся жыць тры бабулі і адзін дзядуля з навакольных вёсак. Гаспадарку яны вядуць разам. Тое, што могуць, робяць самі (напрыклад, гатуюць). З астатнім дапамагае сацыяльнае работнік, які працуе з імі пяць дзён на тыдзень. Дровамі і забяспечыць сельскі Савет, з сельгаспрадукцый дапамог мясцовы СВК. У адзіночку ім было б цяжка перазімаваць, а разам — і прасцей, і веселей.

ФОТА АНГОНІЯ КЛЕШЧУКА.

У летні час дом сезоннага пражывання таксама не стаіць без справы: тут збіраюцца валандцеры з ліку мясцовых настаянікаў, якія лядзюць культурны адпачынак для пенсіянераў. Сюды ж прыязджае і перасоўны «сацыяльны пункт», дзе мясцовыя жыхары могуць атрымаць кансультацыю ў медыцынскага работніка, псіхолога, юриста, натарыуса і г.д.

Другое «ноу-хау», пра кою расказала Тамара Іванаўна, — прыёмная і гасцявая сям'я для адзіночкіх састарэлых грамадзян. Такі эксперымент цяпер апрабавана ў Маладзечанскім і ў Вілейскім раёнах. У першым выпадку гаворка ідзе аб прыёмнай сям'і, якая забірае старых на пастаяннае пражыванне, у другім — пра тры гасцявыя, якія забіраюць адзіночкіх пенсіянераў на зімовы час. Калі атрымана згода і знойдзены патрэбны сем'і, з абодвума бакамі пачынаюць плёна працаваць псіхологі, юрысты. Потым заключаецца трохбаковы дагавор паміж удзельнікамі эксперыменту і тэрытарыяльным цэнтрам сацыяльнага абслугоўвання.

Гэта таксама малазатратная і эканамічна выгадная сацыяльная паслуга. Можна спадзявацца, што ў перспектыве такая перадавая форма догляду атрымае ў нашай краіне больш шырокае распаўсюджанне.

З 2011 года ў Маладзечанскім раёне пачала «абкатку» яшчэ адна новая форма «зімоўкі» састарэлых: дзве бабулькі з суседніх вёсак з'язджаюцца ў хату да адной з іх, дзе ўдзюць і сустракаюць з ім. Зноў жа, са-

цыяльнаму работніку прасцей аказаваць ім неабходны сацыяльныя паслугі. Па словах Тамары Трубчык, ні адзін жыхар вобласці з катэгорыі сацыяльна слабых (неабароненых) грамадзян не застаецца з імі без увагі. Калі ў вёсцы няма штатнага сацыяльнага работніка, то жыхарам дапамагаюць мабільныя брыгады сацыяльных работнікаў і гаспадарчых мабільных брыгад. Яны і дровы расліваюць, і вокны памыюць...

Дармаед застанеца без падтрымкі

Паводле аператыўнай інфармацыі ўпраўлення ўнутраных спраў аблвыканкама, на 1 лістапада на Міншчыне было выяўлена амаль 90 асоб без пэўнага месца жыхарства. Многія бамжы ўжо выйшлі з працаздольнага ўзросту і маюць права на атрыманне пенсіі па ўзросце.

— Мы заўсёды гатовы змясціць такіх асоб у дом-інтэрнат, чаргі ў нас няма, — патлумачыла Тамара Іванаўна, — але яны рэдка згаджаюцца. А калі і згаджаюцца, то ў хуткім часе збгаюць. Трэба разумець, што большая частка такіх людзей — гэта былыя асуджаныя, ад якіх у свой час адварнуліся сваякі. Для такіх «цяжкіх» пенсіянераў у нас ёсць спецыяльны дом-інтэрнат у Капыльскім раёне. Там выдатныя ўмовы пражывання, адзіна адметнасць — больш жорсткі контроль за дысцыплінай. Але такім людзям цяжка затрымацца на адным месцы. Некаторыя з іх потым прыходзяць у «Цэнтр сацыяльнай рэабілітацыі асоб, якія вызваліліся з месцаў пазабавлення волі» Барысаўскага раёна і ў дабрачынны прытулак Свята-Елісавецкага манастыра ў вёсцы Лысая гара Мінскага раёна, якія ўваходзяць у склад Мінскай епархіі Беларускай праваслаўнай царквы.

Не сакрэт, што амаль у кожнай вёсцы ёсць адна ці некалькі асоб, якіх бамжамі называць нельга, бо яны маюць нейкае месца пражывання (як правіла, гэта старая, недагледжаная хата, што засталася ім у спадчыну ад маці ці бабулі), але ва ўсім астатнім мала чым адрозніваюцца ад бамжоў. Гэта пітушчыя грамадзяне, якія гадамі нідзе не працуюць (хоць не з'яўляюцца ні інвалідамі, ні пенсіянерамі), перабіваюцца выпадковымі «халтурамі» (нешта некаму перанесці, падфарбаваць, абкапаць, а то і «вынесці») з хаты суседа, каб потым абмяняць на самагон).

Пра такіх кажуць — «апусціліся», называюць «асобамі з занадта нізкай сацыяльнай адказнасцю». Але, як ні назаві, людзям якія ўсё ж быць не перастаюць. Як яны збіраюцца зімаваць у сваіх настых паўразваленых хатах, дзе даўно за дагні адключена электраэнергія? Ці варта ім спадзявацца на падтрымку дзяржавы?

— Такім людзям мы ў першую чаргу раім звярнуцца ва ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне, дзе ім дапамогуць знайсці працоўнае месца, а пры жаданні — і праісці перанавучанне. У вобласці на сёння існуе 7,9 тысячы вакансій, у тым ліку 6,4 тысячы — па працоўных прафесіях. Апроч таго, для грамадзян, якія няздольныя па аб'ектыўных прычынах на роўных канкураваць на рынку працы, браніруюцца працоўныя месцы. Для таго, каб уладкавацца на працу, неабходна толькі жаданне. Дзяржаўная падтрымка будзе аказана тым, хто хоча і будзе працаваць. А падтрымліваць працаздольных грамадзян, якія без уважлівых прычын не працуюць, трутняў і дармаедаў, дзяржаве не мае права. Мы не павінны падтрымліваць утрыманства.

Інга МІНДАЛЁВА.

КУДЫ ГЛЯДЗІЦЬ АГЛЯДНАЯ КАМІСІЯ?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Пасля стварэння аглядных камісій на органы ўлады пярвічнага ўзроўню павялічылася ў разы. На наступны пасля выездаў дзень уся сабраная па домаўладаннях інфармацыя паступае ў раённы Савет дэпутатаў. Там яе апрацоўваюць, і ўжо раніцай у панядзелак невырашальныя або цяжкавырашальныя пытанні выносяцца на плановае пасяджэнне райвыканкама.

— Напрыклад, адзінокая пенсіянерка сама не можа справіцца з рамонтам печы, ёй патрабуецца

дапамога. Значыць, у панядзелак на ранішнюю планёрку будзе запрошаны кіраўнік арганізацыі, у якой працавала жанчына. І яму дадуць канкрэтнае даручэнне ёй дапамагчы.

Прадпрыемствы і арганізацыі — дзейсны, але не асноўны варыянт вырашэння падобных праблем. У першую чаргу доводзіцца звяртацца ўсё ж да сваякоў старога чалавекі, адшукваць адрасы дзядзю (калі такія ёсць) і дасылаць ім лісты з просьбай аб дапамозе бацькам. Адукацыя на такіх пасланні не ўсе і не заўсёды. Але некаторыя ўсё ж прыязджаюць. Іншыя дасы-

лаюць грошы. Быў выпадак, калі адгукнулася дарослая дачка, якую маці ў свой час не выхоўвала, таму што была пазбаўлена бацькоўскіх правоў. Дзядзючка аддала тады ў інтэрнат... І вось праз шмат гадоў яна прыехала, каб забраць маці да сябе. А ўвогуле, з чым толькі не даводзілася сутыкацца аглядным камісіям! Часам сітуацыя прымуша прымача выказаць экстранныя меры.

Не магла не пацікавіцца ў старшыні райсавета: ці не дубіруюць аглядная камісія дзейнасць іншых камісій, якіх дастаткова пры кожным сельвыканкаме? Той жа ад-

міністрацыйнай ці санітарнай, або па справах непаўналетніх?

— Я магу сказаць толькі адно: яны не ахопліваюць усе праблемы і пытанні канкрэтнага домаўладання і канкрэтнай сям'і і працуюць хутчэй як «пажарныя», якім трэба тэрмінова патушыць нейкае «узгаранне», — адказала Ніна Рамановіч. — А аглядныя камісіі дзейнічаюць не кропкава, а сістэмна і комплексна. І працы ім хопіць яшчэ надоўга. Прынамсі, пакуль унутраная культура часткі нашага насельніцтва будзе заставацца на цяперашнім узроўні.

Наталля КАРПЕНКА, Жыткавіцкі раён.

АДЗІН НА УСЮ ВЁСКУ

Калі паўсотні хат стаяць, пазіраюць, блішчаць вокнамі ў засені дрэў — нібыта выглядаюць сваіх гаспадароў. Яшчэ моцныя, яшчэ ўтульныя, яшчэ цёплыя, яны памтаюць дзіцячы смех, мужчынскую гаворку і сям'ю... Памятаюць і чакаюць, калі гаспадары вернуцца. А тыя не вяртаюцца...

...Ад аграгарадка Пагранічны да вёскі Рудаўляны рукой падаць — кіламетры са тры. Заасфальтаваная дарога, абсаджаная таполямі, падымаецца на невялікую горачку, з якой, як на далоні, відаць прыгранічныя краявіды.

— 54 двары ў 60-я гады было, — кажа мая суразмоўца Ніна Саваўна Андрушэвіч. — На сенакос адных касцоў-мужчын дзве машыны збіралася, і столькі ж жанчын з граблямі. Пачатковая школа працавала, клуб, лазня. А потым неяк адразу пачалі паміраць, пераважна мужчыны, і ўсе ў маладым узросце. Ці вада тут такая, ці яшчэ што... Цяжка сказаць... Дзеці раз'язджаліся хто куды — у Гродна, Мінск, Бераставічы. Прыгоявая вёска звыш дзясці гадоў таму апусцела...

...Сённяшнія Рудаўляны сустракаюць нас змярцвелай цішынёй пакінутых хат. На асобных жытцях вісяць выцвілыя ад сонца шыльдачкі з надпісамі, што жывіт ветэран вайны або заслужаны калгаснік. На ўездзе злева сядзіба сапраўды ўзорная. І вароты фігурныя, і гародчык, здаецца, учора прапалаты... Вось-вось на парожак гаспадынька выйдзе...Толькі Марыя Андрушэвіч ужо няма, гэта дачкі з Бераставічы стараюцца. Дарэчы, дзе б дзеці рудаўлянцаў ні жылі, пасля Вялікадзя,

на правядуць нядзелю абавязкова дамоў прыязджаюць, адчыняюць хаты, накрываюць сталы, наведваюць могілкі...

— На 1 студзеня гэтага года, — кажа кіраўнік спраў Пагранічнага сельвыканкама Наталля Труш, — у Рудаўлянах было прапісана 7 чалавек. Трое мужчын і чатыры жанчыны. Але пастаянна жыве толькі адзін — Мікалай Антонавіч Бака. Астатніх дзеці забіраюць, толькі летам хто-ніхто прыязджае, як на дачу...

Мікалай Антонавіч Бака жыве наводдаль ад Рудаўлянаў, на хутары. Яму амаль 80 гадоў, але знешне ён на іх не выглядае. Жонка памерла 20 гадоў таму. Трое дзяцей жывуць у Гродне, унуці-праўнукі ёсць. Хата ў гаспадары дагледжаная, падмурак аж зіхаціць белізною. Вядома, дзеці наведваюць і дапамагаюць, але і сам завіхаецца па гаспадары. У мінулым механізатар, вядомы камбайнер, заслужаны калгаснік, ён і сёння не можа сядзець склаўшы рукі. Трымае 26 «бройлераў», на падворку кудачуць куры-нясцухі, непадалёку пчалынік. І ўсё гаспадарку пліўне сабака Рэкс.

Мікалай Антонавіч і стараста ў Рудаўлянах —

Галіна РАМАНЧУК. Фота аўтара.

наглядае за вёскай, з прыезджымі справу мае, у яго і ключы ад праваслаўнай капліцы, што на могілках. Адным словам — гаспадар.

У пагаспадарчай кнізе за 1944—1945 гады былой вёскі Рудаўляны, якая захоўваецца ў Пагранічным сельвыканкаме, знайшла цікавыя звесткі. Жыло тады ў вёсцы звыш 170 чалавек, што нямаля. І амаль усе — аднаасобнікі, у тым ліку і бацька Мікалая Антонавіча. Было ў яго пяць з паловай гектараў зямлі, адзін мейрэн з кабылай, карова, двое парасят, авечка... Каб пракарміцца, сеў жыта, ячмень, гарох. Для гаспадарчых патрэб — лубін, лён, віку. Сям'я моцна трымалася за зямлю, як трымалася за яе ўсе рудаўлянцы. Толькі васьмь па волі лёсу карані аказаліся падрэзанымі.

Галіна РАМАНЧУК. Фота аўтара.

Бераставіцкі раён.

На здымку (злева направа): Ніна Андрушэвіч, Мікалай Бака і Наталля Труш.

Закурыў у ложку брата гаспадары...

Праз пяць хвілін пасля выкліку першыя падраздзяленні МНС ужо былі на месцы — на пажары жылга дома ў вёсцы Чэпелі Салігорскага раёна. Гаспадар жыўлі і яго брат паспелі пакінуць дом самастойна.

У 20.30 пажар ліквідавалі. У выніку выгаралі пасцельныя рэчы там, дзе адпачываў брат гаспадары дома, закураны сцены ў двух пакоях. Як мяркуецца, здарэнне адбылося з-за неацярэннага абыходжання мужчыны з агнём пры курэнні. Брат гаспадары атрымаў тэрмічныя апёкі ног і кісцей рук 2-3 ступені ад 40 працэнтаў цела. Пацярпеў і гаспадар, яго дыягназ — «атручэнне прадуктамі гарэння». Абадва пацярпелыя былі дастаўлены ў Салігорскую раённую бальніцу.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Угерыянскія страхавыя полісы серыі ВУ/07 № 4853876 і ВУ/07 № 4853877 страхавой кампаніі «ПромТрансІнвест» лічыцца недействительными.

Сапраўдны кроў

У Магілёўскай абласной станцыі пералівання крыві чакаюць донараў. Але ў чаканні павелічэння расцэнак яны ідуць здаваць кроў вельмі неахвотна.

Падпісанна ўрадавая панастава аб павелічэнні грашовай кампенсацыі для донараў, але яна яшчэ не ўступіла ў сілу, пакуль афіцыйна не надрукавана. Калі гэта адбудзецца — пакуль неведома. Аднак павелічэнне расцэнак будзе даволі істотным, у некалькі разоў.

Цяпер за здану плазмы донор атрымавае 115 тысяч рублёў, за кроў — каля 70 тысяч рублёў. Ва ўмовах інфляцыі і павелічэння цен гэта няшмат, лічаць донары. Таму і чакаюць. Калі раней, каб здаць кроў, трэба было спачатку запісацца і пачакаць, то цяпер чаргі наогул няма. Сёння пра дафіцыт крыві размовы няма, але перспектыва няпаўна.

— Аднак людзі прыходзяць, і мы працуем, — запэўніў намеснік галоўнага ўрача станцыі пералівання крыві Уладзімір Кавалёў. — Нас вельмі ўвучваюць студэнты. Даюць вынікі рэкламных акцый, якія праводзіцца ў грамадскім транспарце. Ды і наогул: калі мы просім донара прыйсці і здаць кроў пэўнай групы, якая патрабуецца, то ніхто, паверце, не адмаўляецца. Людзі ў нас душэўныя і спагадлівыя.

Ілона ІВАНОВА.

Там, дзе былі зараснікі

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Пасля таго, як высеклі зараснікі і неабеспечылі дрэвы, пачалі рамантаваць агароджы. Некаторыя жыхары гэтую работу самі змаглі зрабіць, іншым прыйшлося дапамагаць. Да ўпарадкавання тэрыторыі прыцягвалі і лясніцтва, і школы... Арганізацыі і розныя службы замацавалі за тэрыторыямі, якія ўпарадкоўвалі. Дзякуючы сродкам, выдзеленым з абласнога бюджэту, мы змаглі запаліцца за некаторыя праведзеныя работы. Асноўную частку работ рабілі выключна на грамадскіх пачатках.

Між іншым, прыклад стаўленя да наваколя ў сваім сельсавеце падае сама старшыня Тамара Бялоцкая. Рададу кветак высаджвае ранній вясной на ўласным агародзе, а потым пераносяць яе на грамадскія клумбы. Даглядае не адна — памочніца арганізавала з жыхароў роднай вёскі. Свой аграгарадок Буінавічы гаспадыня любіць не на словах, а на справе. Вось і лічыць неабходным яго ўпрыгожваць.

Старшыня Лельчыцкага райсавета дэпутатаў Вольга Гаўрылавец прыём грамадзян вядзе не толькі ў кабінце. Яна ўпэўнена, што людзі зусім па-іншаму раскрываюцца, калі ўлады самі да іх прыязджаюць.

— У горадзе да мяне прыходзіць 2 чалавекі, а ў кожнай вёсцы — 9. Аса-

ліва мае сэнс прыязджаць у невялікія населеныя пункты. Пагаворыш так з чалавекам, ён праз дзень тэлефонуе і кажа дзякуй за тое, што яго выслухалі. А калі якая праблема, мы абавязкова пісьмова даём адказ, што і калі будзе зроблена. Людзі вельмі цяжка такія моманты. Гэта дазваляе папярэдзіць многія скаргі ў райвыканкам і вышэй.

Намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення арганізацыйна-кадравай работы Гомельскага аблвыканкама Тамара Лук'яненка згодна: — Людзі хочучь стасункаў. Самае галоўнае ў працы органаў ўлады на месцах — умець парамаўляць з кожным чалавекам, знайсці да яго асабісты падыход.

На тэрыторыі Лельчыцкага райсавета стаўку ўвогуле робяць на грамадскія і ініцыятыву звычайных людзей.

— Мы праводзім спартакіяду на тэрыторыі кожнага сельсавета, — працягвае Вольга Мікалаевіч. — Высветлілася, што адна жанчына, якая раней ніколі ні ў якіх мерапрыемствах не ўдзельнічала, вельмі добра гуляе ў дартс. «Я самая меткая жонка!» — крычала яна на ўсю спартыўную залу. Усім было вельмі весела. А ўрэшце такія мерапрыемствы збліжаюць людзей і паміж сабой, і з органамі мясцовай ўлады.

Старшыня Ударніцкага сельсавета

Савета Алена Сярдзюк прадстаўляла не сваю цэнтральную сядзібу, а адну з вёсак — Чырвонабярэжжа. Яна, дарэчы, за 19 км ад цэнтры сельсавета. Тут таксама адразу можна заўважыць прыбраныя акуратныя пляцоўкі, дзе раней стаялі дамы. На адной з іх ідуць работы па добраўпарадкаванні.

— Тут у нас будзе дзіцячы гарадок — летам да нас многа дзяцей з'язджаецца, дык усім хопіць месца, — Вераніка Барысенка, старшыня вёскі Чырвонабярэжжа, усе планы не раскрывае, але абяцае, што нават дарослым тут будзе чым заняцца. Расказвае і пра адзін з метадаў уздзеяння на сумленне грамадзян, якія не надта разгаворліва, каб навесці парадка на тэрыторыі свайго падворка: — Мы яго агароджы пачынаем фарбаваць, а тады пакаімае — каб закончыць сам. А потым нагадваем і пастаянна кантралюем. Так і дабіваемся выніку.

На штотыднёвую планёрку старшыні Сіманіцкага сельсавета Савета Таццяна Касцюковіч збірае ўсіх мясцовых кіраўнікоў. Пытанні самыя што ні ёсць надзённыя: ці цёпла ў бальніцы, і ў школе, як прыбраць лісце з могілак, чым заняты ўдзельнікі мясцовай самадзейнасці. Кожны дзеліцца сваімі думкамі і прапановамі — якія справы тэрмінова трэба зрабіць, якія крыху пачакаюць. Абавязковы ўдзельнік пла-

нёркаў у гэтым сельсавеце — протаіерэй Іаан Палын, настаўель мясцовага гарама. Ён не лічыць сваю прысутнасць у сельвыканкаме чымсьці экстраардынарным.

— Царква не проста так у цэнтры вёскі знаходзіцца. Яна таксама павінна адпачываць на жыццё кожнага чалавекі. Гэта наш святы абавязак. Святар — не толькі служба храма, ён служба Бога. Значыць — трэба паўсюдна служыць, дзе неабходна дапамога. Я прымаю ўдзел таксама ў жыцці школы, вяду факультатывы «Асновы праваслаўнай культуры». У бальніцу прыходжу, на вечарыны ў ДOME культуры — паўсюль, дзе магчыма.

У Сіманічах, калі вельмі прыгледзецца, таксама можна заўважыць месцы, дзе калісьці стаялі дамы. Нават ад падмуркаў слядоў не засталася. На адным з такіх участкаў — фантан. Побач — дошка аб'яў. Калі нават лужыны вакол утворацца, сюды па акуратным драўляным мастку падысці можна будзе.

— А яшчэ мы аднаго маквіца «завербавалі», — расказвае старшыня Сіманіцкага сельсавета Савета Таццяна Касцюковіч. — Ён тры дамы знёс і цяпер сядзібу для сябе арганізуе. Тут жа ў нас прыгажосць навокал. Прырода — унікальная!

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара.

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ
РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнік: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Установа «Рэдакцыя газеты «Звязда»
Галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
Адказвае за выпуск КАРПЕНКА Наталля.
Грамадскі савет: НАВІЦКІ Г.В., старшыня Пастаян-

най камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **БАЙКОУ В.М.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **АЦЯСАУ А.А.**, старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў; **СЦЕПАНЕНКА А.М.**, адказны сакратар

Савета па ўзаемадзейнічэнні органаў мясцовага самакіравання пры Саветзе Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; **ПРЭДКА С.У.**, старшыня Ваўкавыскага раённага Савета дэпутатаў Гродзенскай вобласці; **МАКСІМЕНКА С.А.**, старшыня Азярыцка-Слабадскага сельсавета Савета дэпутатаў.
АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 21 03;
e-mail: info@zvzyazda.minsk.by
Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларусь 2001 друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. Дзюм 1013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79.
Тыраж 33.380. **Нумар падпісаны ў 19.30** 16 лістапада 2011 года.

У Беларусі зацвердзяць парадак і ўмовы вяртання грашовых сродкаў пры скасаванні дагавора

Урад Беларусі зацвердзіў парадак і ўмовы вяртання грашовых сродкаў дольшчыку пры скасаванні дагавора долега будаўніцтва з цаной аб'екта ў замежнай валюце, а таксама вызначэння ўступнага ўзносу новага інвестара. Адапаведная пастанова № 1496 ад 8 лістапада гэтага года прынята Саветам Міністраў, паведамліў БЕЛТА ў беларускім урадзе.

Дакументам устаноўлена, што ў выпадку скасавання дагавора долега будаўніцтва ўпаўнаважаны орган (агульны сход членаў арганізацыі грамадзянска-забудовшчыкаў) прымае рашэнне аб вяртання ўнесеныя інвестарам грашовыя сродкі па прыналежнасці і ажыццяўляе іх вяртанне. Сродкі, унесеныя на спецыяльны, бягучы рахунак забудовшчыка, вяртаюцца дольшчыку ў беларускіх рублях у суме, эквівалентнай вызначанай суме ў замежнай валюце.

Агульная сума грашовых сродкаў, што падлягаюць вяртання, вызначаецца па афіцыйным курсе беларускага рубля да замежнай валюты, устаноўленай Нацыянальным банкам на дзень вяртання, калі іншы курс аб іначая дата яго вызначэння не устаноўлены заканадаўствам або пагадненнем бакоў. Унесеная грошы, за выключэннем уласных сродкаў дольшчыка, дзеліцца на часткі па крыніцах фінансавання, ва ўстаноўленых выпадках індэксоўца і накіроўваюцца па прыналежнасці. Уласныя сродкі інвестара не індэксоўца і вяртаюцца яму пасля вяртання грошай па іншых крыніцах фінансавання.

Сума вяртаемых уласных сродкаў інвестара вызначаецца як розніца паміж агульнай сумай падлягаючых вяртання грашовых сродкаў і сумай грашовых сродкаў, разлічаных, у тым ліку ва ўстаноўленых выпадках прайндэксаваных, за выключэннем уласных сродкаў інвестара. Калі сума падлягаючых вяртання, у тым ліку з улікам індэксацыі, грашовых сродкаў па ўсіх крыніцах фінансавання, за выключэннем уласных сродкаў інвестара, перавышае агульную суму вяртання, то вяртанне грошай па крыніцах фінансавання, за выключэннем уласных сродкаў інвестара, у частцы такога перавышэння таксама ажыццяўляецца забудовшчыкам.

Разлік падлягаючых вяртання ўзносаў удзельніка долега будаўніцтва зацверджаецца ўпаўнаважаным органам на працягу 7 дзён пасля падпісання акта аб скасаванні дагавора (адмовы ад выканання дагавора ў аднабаковым парадку). А само вяртанне грашовых сродкаў у поўным аб'ёме ажыццяўляецца ў месечны тэрмін пасля прыняцця іншага інвестара ў склад удзельніка долега будаўніцтва, але не пазней за 6 месяцаў з дня падпісання акта аб скасаванні дагавора.

Узнос новага дольшчыка, які ўступае ў будаўніцтва замест выбушага, не залежыць ад памеру ўзносу, што выплачваўся папярэднім інвестарам. Узнос новага удзельніка долега будаўніцтва ўносіцца ў беларускіх рублях. Яго памер вызначаецца па пагадненні бакоў (забудовшчыка і новага інвестара) зыходзячы з устаноўленай забудовшчыкам на дзень заключэння дагавора вартасці 1 кв.м агульнай плошчы будаўніцтва паміж канцамі дагавора.

Металічныя варты разам з брамкай выкранены з дачы ў вёсцы Гута Рагачоўскага раёна. У Каноплях таго ж раёна 5 рэак агульнай вагой 500 кг сталі здабыта чыкладзею. Імі аказаліся два рабочыя судзенны гаспадаркі і адзін беспрацоўны грамадзянін. Яны не паспелі рэалізаваць металічныя рэчы. А вось чатыры жыхары Жыткавіцкага раёна (і сярод іх школьнік) частку выкраненага з мэхдара ААТ «Труаўшчына» прадлілі. За ноч у вёсцы Запясочна маладыя людзі паспелі разукамплектаваць зварачны апарат.

Сёлета для чаргавікоў пабудавана больш за 2,7 млн кв. метраў жылля

За 10 месяцаў гэтага года арганізацыямі ўсіх формаў уласнасці было пабудавана ў краіне 52,4 тысячы новых кватэр (летась было 64,9 тыс.), паведамліў «Звяздзе» ў Нацыянальным статыстычным камітэце.

За студзень—кастрычнік на будаўніцтва жылля было выкарыстана 12,1 трлн рублёў інвестыцыі ў асноўны капітал, што адпавядае 18,8 працэнта ад іх агульнага аб'ёму. Усяго за гэты час уведзена ў эксплуатацыю 4 млн 235,4 тысячы квадратных метраў жылля агульнай плошчы, што складае 56,5 працэнта ад максімальнага задання на год. У параўнанні з мінулым годам тэмпы будаўніцтва жылля павялічыліся на 917,5 тысячы квадратных метраў, або на 17,8 працэнта.

Для грамадзян, якія маюць патрэбу ў паліпашэнні жыллёвых умоў, сёлета уведзена ў эксплуатацыю 2 млн 732,4 тысячы квадратных метраў жылля, з якіх у шматкватэрных жылых дамах у гарадах — 2 млн 54,5 тысячы жыллёвых «кватэрату». Спецыялістамі было падлічана, што ўдзельная вага жыцця, якое пабудавана для чаргавікоў у гарадскіх шматкватэрных жылых дамах, складае 88 працэнтаў ад аб'ёму уведзенага жылля ў такіх дамах пры гадавым заданні 80 працэнтаў.

У сельскіх населеных пунктах за 10 месяцаў сёлета пабудавана 1 млн 44,2 тысячы квадратных метраў агульнай плошчы жылля, або 24,7 працэнта ад агульнага ўводу па краіне.

Паводле інфармацыі спецыялістаў Белстата, у Мінскай вобласці за студзень—кастрычнік пабудавана 877,8 тыс. кв. метраў, у Брэсцкай — 758 тыс., у Гомельскай — 660 тыс., у Гродзенскай — 561,3 тыс., Магілёўскай — 369 тыс., Віцебскай — 375,6 тыс., а ў Мінску — 633,1 тыс. квадратных метраў жылля.

Сяргей КУРКАЧ.

Інфармацыйнае сведчанне аб адмене правядзення аукцыёнаў

Государственный комитет по имуществу сообщает об отмене от проведения объявленных на 22 ноября 2011 года аукционов по продаже принадлежащих Республике Беларусь 31 211 акций (26,6 % уставного фонда) открытого акционерного общества «ГродноАЭП» и 56 496 акций (32,6 % уставного фонда) открытого акционерного общества «Белкофе».

объявленного на 7 декабря 2011 года аукциона по продаже принадлежащих Республике Беларусь 477 912 акций (99,1 % уставного фонда) открытого акционерного общества «Островский завод «Радиодеталь»».

Извещение о проведении указанных аукционов было опубликовано в газете «Звязда» от 14 октября и 2 ноября 2011 г.

Сяргей ЧАЛЫ:

«БЕЛАРУСКАЯ ЭКАНОМІКА — ГЭТА «БРЫДКАЕ КАЧАННЯ», ЯКОЕ МАЕ ВЯЛІКІ ПАТЭНЦЫЯЛ»

Што станючага даў крызіс Беларусі? Ці могуць зменшыцца цэны? Што будзе з курсам беларускага рубля далей? Пра гэта расказаў карэспандэнт «Звязды» эканамічны аналітык Сяргей Чалы.

— У адным са сваіх інтэрв'ю вы казалі, што ўвядзенне дадатковай сесіі на біржы было памылкай. Чаму?

— Не, не тое што памылкай. Гэта было паўмерай. Адрозніваць было адзіную сесію ўводзіць. Праблема дадатковай сесіі не ў ёй самой, а ў існаванні сесіі першай, бо пры наяўнасці абавязковага продажу па маленькім курсе часткі валюты экспарцёры будуць прадаваць валюту на дадатковай сесіі даражэй. Таму і атрымалася, што курс быў большы за рэальна раўнаважны.

— Зараз мы ўжо выйшлі на адзіны курс. Гэта як вы ацэньваеце?

— Па вялікім рахунку, гэта тое, што трэба было рабіць з самага пачатку. Як практыка паказала, усе нашы праблемы былі толькі з-за аднаго макраэканамічнага параметра — няправільнага абмянення курса. А вось рыначны курс, як аказалася, сам, без усялякіх адміністрацыйных захадаў, выраўноўвае гандлёвы баланс, які ў нас зараз слаба дадатны. Не патрэбна ніякіх праграм стымулявання экспарту: ён стымуляваўся настолькі, што выгода стала прадаваць на экспарт усё, нават на шкоду ўнутранаму рынку. Іншымі словамі, неадміністрацыйнае ўсталяванне курсу і дазваляе краіне дасягнуць тых мэтай, якія мы ўвесь час ставілі: менавіта гэта нульвое салда.

— Наколькі гэты курс, які зараз усталяваецца кожны дзень, адлюстроўвае сапраўднае кошт беларускага рубля?

— Тут два пытанні: фундаментальнае і спекулятыўнае. З пункту гледжання фундаментальнага, я б сказаў, што курс рубля павінен быць адпаведным рэальнаму курсу, які ў нас зараз слаба дадатны. Не патрэбна ніякіх праграм стымулявання экспарту: ён стымуляваўся настолькі, што выгода стала прадаваць на экспарт усё, нават на шкоду ўнутранаму рынку. Іншымі словамі, неадміністрацыйнае ўсталяванне курсу і дазваляе краіне дасягнуць тых мэтай, якія мы ўвесь час ставілі: менавіта гэта нульвое салда.

— Як вы ацэньваеце курс, які зараз усталяваецца кожны дзень, адлюстроўвае сапраўднае кошт беларускага рубля?

— Тут два пытанні: фундаментальнае і спекулятыўнае. З пункту гледжання фундаментальнага, я б сказаў, што курс рубля павінен быць адпаведным рэальнаму курсу, які ў нас зараз слаба дадатны. Не патрэбна ніякіх праграм стымулявання экспарту: ён стымуляваўся настолькі, што выгода стала прадаваць на экспарт усё, нават на шкоду ўнутранаму рынку. Іншымі словамі, неадміністрацыйнае ўсталяванне курсу і дазваляе краіне дасягнуць тых мэтай, якія мы ўвесь час ставілі: менавіта гэта нульвое салда.

— Як вы ацэньваеце курс, які зараз усталяваецца кожны дзень, адлюстроўвае сапраўднае кошт беларускага рубля?

— Тут два пытанні: фундаментальнае і спекулятыўнае. З пункту гледжання фундаментальнага, я б сказаў, што курс рубля павінен быць адпаведным рэальнаму курсу, які ў нас зараз слаба дадатны. Не патрэбна ніякіх праграм стымулявання экспарту: ён стымуляваўся настолькі, што выгода стала прадаваць на экспарт усё, нават на шкоду ўнутранаму рынку. Іншымі словамі, неадміністрацыйнае ўсталяванне курсу і дазваляе краіне дасягнуць тых мэтай, якія мы ўвесь час ставілі: менавіта гэта нульвое салда.

— Як вы ацэньваеце курс, які зараз усталяваецца кожны дзень, адлюстроўвае сапраўднае кошт беларускага рубля?

— Тут два пытанні: фундаментальнае і спекулятыўнае. З пункту гледжання фундаментальнага, я б сказаў, што курс рубля павінен быць адпаведным рэальнаму курсу, які ў нас зараз слаба дадатны. Не патрэбна ніякіх праграм стымулявання экспарту: ён стымуляваўся настолькі, што выгода стала прадаваць на экспарт усё, нават на шкоду ўнутранаму рынку. Іншымі словамі, неадміністрацыйнае ўсталяванне курсу і дазваляе краіне дасягнуць тых мэтай, якія мы ўвесь час ставілі: менавіта гэта нульвое салда.

— Як вы ацэньваеце курс, які зараз усталяваецца кожны дзень, адлюстроўвае сапраўднае кошт беларускага рубля?

— Тут два пытанні: фундаментальнае і спекулятыўнае. З пункту гледжання фундаментальнага, я б сказаў, што курс рубля павінен быць адпаведным рэальнаму курсу, які ў нас зараз слаба дадатны. Не патрэбна ніякіх праграм стымулявання экспарту: ён стымуляваўся настолькі, што выгода стала прадаваць на экспарт усё, нават на шкоду ўнутранаму рынку. Іншымі словамі, неадміністрацыйнае ўсталяванне курсу і дазваляе краіне дасягнуць тых мэтай, якія мы ўвесь час ставілі: менавіта гэта нульвое салда.

— Як вы ацэньваеце курс, які зараз усталяваецца кожны дзень, адлюстроўвае сапраўднае кошт беларускага рубля?

— Тут два пытанні: фундаментальнае і спекулятыўнае. З пункту гледжання фундаментальнага, я б сказаў, што курс рубля павінен быць адпаведным рэальнаму курсу, які ў нас зараз слаба дадатны. Не патрэбна ніякіх праграм стымулявання экспарту: ён стымуляваўся настолькі, што выгода стала прадаваць на экспарт усё, нават на шкоду ўнутранаму рынку. Іншымі словамі, неадміністрацыйнае ўсталяванне курсу і дазваляе краіне дасягнуць тых мэтай, якія мы ўвесь час ставілі: менавіта гэта нульвое салда.

нормальнай макраэканамічнай палітыкі і стабільных правілаў гульні. Калі гэта будзе зроблена, то, думаю, на працягу некалькіх месяцаў мы можам убачыць паніжэнне курсу валюты і ўмацаванне рубля. Пакуль што псіхалагічныя фактары пераважаюць.

— А да якога ўзроўню можа знізіцца курс?

— Складана казаць, але калі зыходзіць з таго, што той курс, які ўсталяваўся пасля дэвальвацыі на «чорным» рынку — каля шасці тысяч беларускіх рублёў за долар — і нязначна павышаўся, то гэта менавіта можна было б лічыць доўгатэрміновым, на некалькіх месяцаў, трэндам, дзе курс мог бы ляжаць. Аднак, зразумела, з папраўкай на інфляцыю. Таму гэта ніжэй за восем тысяч — напэўна. Адрозніваць было адзіную сесію ўводзіць. Праблема дадатковай сесіі не ў ёй самой, а ў існаванні сесіі першай, бо пры наяўнасці абавязковага продажу па маленькім курсе часткі валюты экспарцёры будуць прадаваць валюту на дадатковай сесіі даражэй. Таму і атрымалася, што курс быў большы за рэальна раўнаважны.

— Аднак калі будзе зроблена усё тое, што напісана ў планах, якія прымаюцца на будучы год, то мы зможам убачыць павелічэнне даверу да рубля.

Калі будзе зроблена усё тое, што напісана ў планах, якія прымаюцца на будучы год, то мы зможам убачыць павелічэнне даверу да рубля.

— Нацбанк сцвярджае, што на наступны год курс будзе 8500.

— Гэта сярэдні яны палічылі. А гэта не значыць, што ён будзе такім напрыканцы года. Менавіта меркаваць. Мы ж маем 19 працэнтаў інфляцыі, якая закладзена на наступны год. Для таго, каб канкурэнтаздольнасць не пацягнула, трэба чакаць павелічэння рубля, якое будзе кампенсавана гэтымі 19 працэнтаў. Пакуль цяжка ўявіць, як гэта будзе вылічана і ці будзе так насамерэч. Магчыма, там закладзена мяркуюемае паліпашэнне гандлёвага балансу з Расіяй у выпадку, напрыклад, больш выгідных умоў паставак энерганосбітаў са студзеня ў межах адзінай эканамічнай прасторы.

— А курс усё час будзе так вагачы, як зараз, ці калі-небудзь больш-менш супакоіцца?

— Я б не сказаў, што ён моцна «скача». Гэта пакуль нормальна ў нашых умовах, бо на біржы абароты невялікія. Калі там усё, некалькіх дзясяткаў мільёнаў долараў, зразумела, гэта маленькі аб'ём. Як я казаў, пасля ўмацавання даверу да рубля будзе павялічвацца абароты. І ваганні будуць меншымі. Пакуль гэта тое, што маем. Але я думаю, што з цягам часу яшчэ і ў нас знікне асабліва цікавае да сачэння ў агульным адзіночным пераходзіць. І тут жа прадаўцы зніклі. Курс у момант узяцця. Для таго, каб стабілізаваць чаканні, трэба прадэманстраваць прыхільнасць да

нормальнай статыстычнай велічыні, што зараз у нас такі вось валютны курс.

— Нейк вы казалі, што крызіс — гэта не заўсёды дрэнна. Чаму?

— Не зусім так. Справа ў тым, што крызіс — гэта плата за тую дысбаланс, які назапашваўся ў папярэднім перыядзе. І сэнс крызісу ў тым, каб гэты дысбаланс прыбраць. Тое, што ён зацягнуўся, безумоўна, дрэнна. Але і ў гэтым ёсць станоўчы момант. Калі ўспомніць нават пачатак года, калі праходзілі першыя буйныя пасяджэнні Саўміна з Нацбанкам, то такога разумення таго, што трэба рабіць у эканоміцы, не было. Нацбанк строга настойваў на тым, што нельга зрабіць нават п'яціпрацэнтную дэвальвацыю. З іншага боку, ён гаварыў на адрас Саўміна, што калі план па прыгнятні прамых замежных інвестыцый не будзе выкананы, то не будзе і выкананы план па золатавалютных рэзервах. Зараз адбылося вельмі сур'ёзнае змяненне. Стала зразумела, што нельга ствараць дабрабыт з нічога. Таму гэты заявы, якія мы чуем зараз, — ужо зусім не тое, што было ў сакавіку, калі кожны казаў, што зрабіў, што мог, у іх усё добра, а чаму ў краіне крызіс, іх ужо не турбуе. Бачна, што Нацбанк з Саўмінам працуюць у добрым тандэме. Выйшлі новыя людзі. Скажам, Сяргей Румаса (намеснік прэм'ер-міністра Беларусі). — Аўт, мы ведалі даўно, а вось Тараса Надольнага (намеснік старшыні праўлення Нацыянальнага банка. — Аўт) ніхто практычна не ведаў. Чутно было Мікалая Лузіна, Юрыя Алімава (першы намеснік старшыні праўлення Нацбанка. — Аўт). У Мінскаміні не было чутно Аляксандра Ярэшкі (намеснік міністра эканомікі Беларусі. — Аўт), а ён зрабіў шэраг адкрытых і вельмі добрых заяў. А раней заявы рабіў толькі Андрэй Тур (былы намеснік міністра эканомікі. — Аўт). Змяніліся спікеры. Гэта значыць, што зараз ужо ёсць людзі, якія аргументавалі, можна сказаць, «групу рэфарматары» і ў палеміцы адстойваюць свой пункт гледжання. Размовы ўжо пайшлі аб структурнай перабудове эканомікі. Ужо гатовы прадаваць прыватнікам стратэгія прадпрыемстваў. Бо раней атрымлівалася такая дзіўная бізнес-мадэль: прадпрыемства было нявыгідна паказваць прыбытковасць, бо тады яно б пазбавілася датавага ад дзяржавы. І хутчэй за ўсё, калі гэта ўсё скончыцца (грошай больш даваць не будуць), то гэтыя прадпрыемствы могуць аказвацца прыбытковымі. Добра павінен спрацаваць і заснаваны яшчэ летам «Банк развіцця Рэспублікі Беларусь».

— А што нахонт цэн? Вядома, што яны заўсёды павышаюцца. Ці могуць яны знізіцца?

— Шчыра кажучы, не думаю. Справа ў тым, што ў эканоміцы ёсць такое паняцце, пра якое ішоў Джон Кейнс (славуці англіскай эканаміст. — Аўт.) казаў — «эфект

храпавіка». Сэнс яго ў тым, што звычайна цэны, падняўшыся, ужо не зніжаюцца. А ўлічваючы, што ў нашай эканоміцы існуе вялікая ступень маніпуляцыі, гэта становіцца яшчэ больш жэсткім для выканання. Для зніжэння цэн патрэбна высокаякурэнтнае асяроддзе. Напрыклад, у інтэрнэт-крамах, дзе шмат прадаўцоў прадстаўляе адну і тую ж прадукцыю, мы ўжо бачылі такое: калі на «чорным» рынку курс долара ўпаў амаль з дзесяці да шасці тысяч, то відаць было, што на многія тавары цэны ў рублёвым вызначэнні зніжались. Аднак у нас зараз так атрымліваецца, што цана фарміруецца зыходзячы не з сабекошту, а з пакупніцкай здольнасці насельніцтва. Цэны ўсталяваюцца так, каб у людзей забраць столькі грошай, колькі яны могуць аддаць. Адрозніваць было адзіную сесію ўводзіць. Праблема дадатковай сесіі не ў ёй самой, а ў існаванні сесіі першай, бо пры наяўнасці абавязковага продажу па маленькім курсе часткі валюты экспарцёры будуць прадаваць валюту на дадатковай сесіі даражэй. Таму і атрымалася, што курс быў большы за рэальна раўнаважны.

— А да якога ўзроўню можа знізіцца курс?

— Складана казаць, але калі зыходзіць з таго, што той курс, які ўсталяваўся пасля дэвальвацыі на «чорным» рынку — каля шасці тысяч беларускіх рублёў за долар — і нязначна павышаўся, то гэта менавіта можна было б лічыць доўгатэрміновым, на некалькіх месяцаў, трэндам, дзе курс мог бы ляжаць. Аднак, зразумела, з папраўкай на інфляцыю. Таму гэта ніжэй за восем тысяч — напэўна. Адрозніваць было адзіную сесію ўводзіць. Праблема дадатковай сесіі не ў ёй самой, а ў існаванні сесіі першай, бо пры наяўнасці абавязковага продажу па маленькім курсе часткі валюты экспарцёры будуць прадаваць валюту на дадатковай сесіі даражэй. Таму і атрымалася, што курс быў большы за рэальна раўнаважны.

— Аднак калі будзе зроблена усё тое, што напісана ў планах, якія прымаюцца на будучы год, то мы зможам убачыць павелічэнне даверу да рубля.

Калі будзе зроблена усё тое, што напісана ў планах, якія прымаюцца на будучы год, то мы зможам убачыць павелічэнне даверу да рубля.

— Нацбанк сцвярджае, што на наступны год курс будзе 8500.

— Гэта сярэдні яны палічылі. А гэта не значыць, што ён будзе такім напрыканцы года. Менавіта меркаваць. Мы ж маем 19 працэнтаў інфляцыі, якая закладзена на наступны год. Для таго, каб канкурэнтаздольнасць не пацягнула, трэба чакаць павелічэння рубля, якое будзе кампенсавана гэтымі 19 працэнтаў. Пакуль цяжка ўявіць, як гэта будзе вылічана і ці будзе так насамерэч. Магчыма, там закладзена мяркуюемае паліпашэнне гандлёвага балансу з Расіяй у выпадку, напрыклад, больш выгідных умоў паставак энерганосбітаў са студзеня ў межах адзінай эканамічнай прасторы.

— А курс усё час будзе так вагачы, як зараз, ці калі-небудзь больш-менш супакоіцца?

— Я б не сказаў, што ён моцна «скача». Гэта пакуль нормальна ў нашых умовах, бо на біржы абароты невялікія. Калі там усё, некалькіх дзясяткаў мільёнаў долараў, зразумела, гэта маленькі аб'ём. Як я казаў, пасля ўмацавання даверу да рубля будзе павялічвацца абароты. І ваганні будуць меншымі. Пакуль гэта тое, што маем. Але я думаю, што з цягам часу яшчэ і ў нас знікне асабліва цікавае да сачэння ў агульным адзіночным пераходзіць. І тут жа прадаўцы зніклі. Курс у момант узяцця. Для таго, каб стабілізаваць чаканні, трэба прадэманстраваць прыхільнасць да

ЧЫСТАЕ ПАРКОВАЧНАЕ МЕСЦА — ЗА 10 ТЫСЯЧ РУБЛЁЎ

Па правілах добраўпарадкавання і ўтрымання г. Мінска, кожны ўладальнік аўтамабіль павінен ачышчаць тэрыторыю каля сваёй машыны ў радыусе аднаго метра. Асабліва востра праблема выканання гэтай нормы паўстае з прыходам зімы, бо не ў кожнага аўтаўладальніка ёсць нават неабходны інвентар. Мінскія ўлады вырашылі прапанаваць кіроўцам паслугу па ачышчэнні парковачнага месца.

Каштаваць гэта будзе каля 10 тысяч рублёў у месяц. З ЖЭСам можна заключыць дамову — і дворнік будзе абавязаны прыбраць месца вашай паркоўкі. Аднак паўстае пытанне, як дворнік адшуквае менавіта ваша месца, калі ён можаце паставіць машыну кожны раз у новым месцы?

— Сапраўды, у нас парковачныя месцы не замацаваныя. Таму галоўнае, што атрымлівае ад гэтага новаўвядзення аўтаўладальнік — пазбавленне адказнасці за непрыбраннае месца, — патлумачыла «Звяздзе» начальнік аддзела добраўпарадкавання і санітарнага стану ДА «Мінскай гарадскай жыллёва-гаспадарка» Маргарыта Язвіцкая. — Разумеючы, усё роўна ўбрыць будучы паўсюль. Але калі ў вас няма дамоў, вас могуць прыцягнуць да адказнасці і прыйдзецца плаціць вялікі штраф.

Некаторыя аўтаўладальнікі ўжо згадзіліся на такую паслугу. Але, ці прыквыцца гэта паўсюдна, пакуль невядома.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

Факт

ВІНАВАТАГА ШУКАЮЦЬ

На рэгульным пешаходным пераходзе, на скрыжаванні вул. Прытыцкага і Курчатава ў Баранавічах на пенсіянерку, якая пераходзіла вуліцу на дазволены сігнал святлафора, наліцця аўтамабіль «Форд Фіеста». Кіроўца з месца здарэння з'ехаў. Пазней аўтамашын знойшлі ў двары дома па вул. Курчатава, а вёс 20-гадовага беспрацоўнага, які не меў дакументаў на кіраванне аўтамашыннай, шукаюць.

Пацярпеўшая з пераломамі і закрытай чэрапна-мазгавай траўмай знаходзіцца ў бальніцы.

Сымон СВІТУНОВІЧ. Фота аўтара

Зварот у карпункт

НА КАГО ПАКР'ЮДЗІЛАСЯ ВЁСКА?

Стараста вёскі Ніна Блашэнка.

Віталій Бусько.

Ліст напісаў малады чалавек, але не прыёмна рэзануў пачатак яго. «Жыхары нашай вёскі падтрымліваюць палітыку... аднак не ўсе кіруючыя органы яе падтрымліваюць».

Але мне не давалося шукаць вінаватца, бо яны былі ўказаны. «Напрыклад, у СВК «Жаравічы» адбываецца адраджэнне толькі адной вёскі (цэнтральнай сядзібы в. Жаравічы) і наядуна дачунай в. Падлесся. У астатніх жа хату зносяць, а зямлю выключваюць з севаработы. А бывае яшчэ горш — проста застаюцца буйнякі». А далей А. Масцікоўскі апісаў, якія Святычы былі некалі, бо гісторыя мястэчка пачынаецца з 1506 года.

Мяне гісторыі цяжка здзівіць, бо я сам родам з-пад Ляхавіч і добра ведаю, што і да чаго ў раёне. Векавую гісторыю раёна не толькі Святычы. У Ляхавічым раёне шмат знакамітых вёсак і б'льшых мястэчак, напрыклад, Грушаўка, Фляр'янава, Савейкі, Дарава... Але не да ўсіх іх быў прыхільны лёс. Ады трапілі ў разрад перспектыўных, другія ж, ужо ў наш час, не сталі аграгарадкамі...

Святычы — прыгожа стародаўняя вёска, стаіць на пагорку сярод векавых дрэў, а ў цэнтры яе — возера, штучныя вадаёмы. Можна, таму, што на вуліцы зараз глыбокая вясень, мне падалося, што над вёскай вітае заласценне. І гэта пры тым, што ў Святычах ёсць клуб, крама, ФАП, пошта, школа... — усё ўмовы для жыцця. Бяда вёскі ў тым, што яна знаходзіцца ў «закутку» раёна — далёка ад чыгункі і «шырокага асфальту». Але жыхары лічаць, што прычына не ў гэтым.

У Святычы я прыехаў са старшынёй райсавета Яўгенам Юрлівічам. Але ён з машыны не выходзіў і не прысутнічаў пры размове з людзьмі — хваляваўся, што людзі насцярожаны. Праўда, да «кіруючых органаў» прэтэнзій не было. Пра старшыню райсавета і кіраўніка раёна Дзмітрыя Бурдука ніхто кепскага слова не сказаў, а вёска, на думку людзей, пакрыўдзіў старшыня СВК «Жаравічы» Віталій Бусько. Калі на тэрыторыі цэнтральнай сядзібы пачалі па дзяржаўнай праграме будаваць дамы, то, каб засяліць іх, кіраўнік гаспадаркі пачаў перасяляць сем'і са Святычаў. Адна шматдзятная сям'я пераехала, другая

Адкрытае акцыянернае таварыства «Гомельхімсэрвіс» ПРАЦУЕ НА АГУЛЬНЫХ КАРАВАЙ

У складзе, дзе захоўваюцца пестыцыды і ядахімікаты.

Генеральны дырэктар ААТ «Гомельхімсэрвіс» Мікалай АСТАПОВІЧ.

ПАВАЖАННЯ КАЛЕГІ, СЯБРЫ!

Усім вядома, якая нялёгка, адказная і высакародная справа ў тых, хто заняты ў вытворчасці прадуктаў харчавання. Тым самым уносіцца ўклад у палітычны дабрабыт грамадства, стварэнне прадуктовай бяспекі краіны. Наш калектыў мае гонар належаць да гэтай катэгорыі арганізацый, якія робяць усё, каб ніва давала добрыя ўраджай, каб нашы сталы былі хлебасольнымі, каб агульны каравай становіўся ўсё большым і большым.

Выконваючы пастаўленую перад намі задачу, мы забяспечылі пастаўку працаўнікам сяла вобласці мінеральных угнаенняў і сродкаў аховы раслін у большых аб'ёмах, чым летась. І тым самым садзейнічалі атрыманню добрых ураджаяў. Усё гэта — плён вашага старання, высокага прафесіялізму, ініцыятывы, аданасці сваёй справе, паважання калегі, за што вялікі дзякуй вам.

Ад шчырага сэрца віншую ўсіх работнікаў калектыву і нашых дзелавых партнёраў з прафесійным святам. Жадаю моцнага здароўя, добрага настрою, аптымізму, далейшых поспехаў у працы, сямейнага шчасця!

Генеральны дырэктар ААТ «Гомельхімсэрвіс» Мікалай Астаповіч.

Уся документцыя аб прадукцыі ў складах ААТ «Гомельхімсэрвіс» праходзіць праз рукі аператара Наталлі ЦІШЧАНКІ і бухгалтара Таццяны ЗАВАЛКІ.

Загадчык цэнтральнага склада Сяргей ПАЛАЖНОУ.

Мы жывём у век навукова-тэхнічнага прагрэсу, без якога цяжка ўявіць любую галіну гаспадарання. Адным з напрамкаў яе развіцця з'яўляецца ўкараненне ў вытворчасць метадаў хімічнай тэхналогіі, хімічнай сыравіны, матэрыялаў і вырабаў у мэтах інтэнсіфікацыі і росту эфектыўнасці вытворчасці, а таксама павышэння жыццёвага ўзроўню людзей.

Як і трэба было чакаць, не абышла хімізацыя і земляробства, пачатак якой быў пакладзены ў другой палове XIX стагоддзя дзякуючы буйным дасягненням у агранаміі, развіццю тэорыі мінеральнага харчавання раслін і арганізацыі вытворчасці ўгнаенняў. Шмат гадоў прайшло з таго часу, і сёння хімізацыя сельскай гаспадаркі ўключае ў сябе не толькі прымяненне мінеральных угнаенняў, як гэта было раней, але і хімічныя сродкі аховы раслін і жывёл (пестыцыды) ад шкоднай, хвароб, а таксама сродкі барацьбы з пусцэзем (гербіцыды), выкарыстанне хімічных прадуктаў у жывёлагадоўлі (кармавыя фасфаты, карбамід, прэміксы і г.д.).

Навукова абгрунтаванае прымяненне вышэйназванага забяспечвае і павелічэнне ўраджайнасці палёў, і павышэнне якасці сельскагаспадарчай прадукцыі наогул. Якое месца ў гэтай адказнай справе займае ААТ «Гомельхімсэрвіс» — наша гутарка з намеснікамі дырэктара ўказанай арганізацыі Іванам Сідаранкам і Уладзімірам Яськовым.

«ТАРНАДА», «БУРАН-СУПЕР» І ІНШЫЯ

— Іван Іванавіч, вы курыруеце пытанні аграхімабслугоўвання сельгасарганізацый вобласці. Што ўваходзіць у іх?

— Пастаўка ім мінеральных угнаенняў, сродкаў аховы раслін і вадных матэрыялаў. Для гэтага былі заключаны дагаворы з шэрагам арганізацый-пастаўшчыкоў у адпаведнасці з настановамі ўрада рэспублікі па вясновай сябце.

Напрыклад, па мінеральных угнаеннях — з «Гроднаазотам», Гомельскім хімічным заводам і «Беларуськаліем». Як быццам, гэта ачыненыя прадпрыемствы, і яны забяспечылі ў поўным аб'ёме пастаўкі калію, чаго не скажаць аб фосфары і азоце. Таму давялося звяртацца да паслуг расійскай фірмы і кампаніі. Такім чынам, своєчасова прынятыя меры дазволілі ўнесці пад новы ўраджай трылі ў адпаведнасці з разліковымі патрэбнасцямі.

— А што са сродкамі аховы раслін?

— Іх мы закупілі ў цэнтралізаваным парадку на суму больш як 16 мільянаў долараў, і ўсе яны былі адпачынены сельгасарганізацыям з адтарміноўкай плацяжкоў да 180 дзён. Але, на жаль, у абсалютнай большасці выпадкаў гэтыя тэрміны не вытрымліваліся і пераходзілі ў 360 і нават больш дзён па асобных гаспадарках.

— Праблема?

— Ды яшчэ якія! Многія пастаўшчыкі адказанага прэпарата не жадалі ісці на такія ўмовы, не прадаставілі таварныя крэдыт да таго часу, пакуль не будуць зробленыя разлікі за раней адпачынены пестыцыды. І тады нам нічога не заставалася рабіць, я шукаў шлях і вырашэння праблемы, знаходзіў кампраміс. А менавіта: з кімсьці дамаўляўся аб адтарміноўцы аплаты, камусьці прапачвалі і г.д. Варыянтаў не вельмі многа.

Напэўна, не абыходзілася ў такой сітуацыі, калі пастаўшчыкі прад'яўлялі пэўныя іскі да вас у гаспадарчых судах?

— Здаралася гэта. Бо ў нас не хапала фінансавых рэсурсаў для разліку з пастаўшчыкамі — рэзідэнтамі Рэспублікі Беларусь, якія самі бралі крэдыты. Калі ж падышлі тэрміны іх вяртання, а мы не разлічаліся своєчасова, яны і прад'яўлялі той іск. У падобных выпадках мы стараемся не працаваць з такімі пастаўшчыкамі або супрацоўнічаць па мінімуме.

— Неўзабаве, Іван Іванавіч, закончыцца календарны год, і трэба спадзявацца, што вы ўжо разлічыліся з пастаўшчыкамі тавараў.

— Пакуль што, на жаль, мы ў запозначанні перад імі на суму ў сто мільяраў рублёў у эквіваленце на курсе Нацыянальнага банка рэспублікі, якія неабходна пагасіць.

— Ваша пазіцыя зразумелая ў гэтым пытанні, як зразумела і тое, што вы (як бы гэта прасцей сказаць) у пэўным сэнсе слова з'яўляецеся заложнікамі гаспадарак, якім адпускаеце сродкі аховы раслін і якія, прабачце, падводзяць вас над манастыр? Ці не так? Напэўна, і вам да судовых органаў шлях быў не закрыты.

— Усё правільна. Схема разліку даўжнікоў перад намі наступная.

Намеснік генеральнага дырэктара Іван СІДАРАНКА.

Яны адпускаюць малочную або іншую прадукцыю ў наш адрас праз перапрацоўчыя прадпрыемствы або прапаноўваюць тое малако ці нешта іншае нам на працу.

— Дык што гэта — недасканаласць схемы? І куды тады падацца?

— Калі б не было гэтай схемы, якая, між іншым, прадугледжана заключанымі дагаворамі (і яны штогод прапаноўваюць у нас), то ў гаспадарак былі б самія сур'ёзныя праблемы па забяспечэнні сродкамі аховы раслін. Гэта яшчэ з улікам таго, што і за мінеральныя ўгнаенні з боку шэрагу гаспадарак запозначанасць існуе з-за ўсё тых жа цяжкасцяў з фінансамі.

Вось чаму мы вымушаны браць крэдыты. Сёлета па расшнэных аб'ёмных выкананні мы ўзялі іх больш як на 500 мільяраў рублёў на закупку мінеральных угнаенняў. Вядома ж, крэдыты будуць пагашаны за кошт бюджэтных сродкаў, і атрымліваецца, што КСУПы і СВК не адчуваюць на сабе гэтую нагрузку. Адзінае, дык гэта тое, што ім давядзецца заплаціць за банкіўскія прэцэнты.

Наконт судоў. Пры ўсім нежаданні мець справу з імі, мы ў асобных выпадках звяртаемся да іх, спадзяючыся на іх дапамогу з самых «злых» даўжнікоў. І ў той жа час без суда практыкуем пагашэнне даўжоў з іных па складзеных графіках. І гэтак далей.

НА ВЫТВОРЧА-ТЭХНІЧНАЙ БАЗЕ

На базу, дзе зімой захоўваюць тэхніку, прыбыў магутны самаходны апырквальнік. Перад тым, як тэхніка трапіць у бокс, яны глядзяць трактарыст Віктар ЕГЕРАЎ і вадзіцель Віктар МАІСЕЕНКА.

Генеральны дырэктар прадпрыемства Мікалай Пятровіч Астаповіч параіў нам наведваць склады захоўвання пестыцыдаў і ядахімікатаў і вытворча-тэхнічную базу, што знаходзіцца ў прыгарадным населеным пункце Яроміна. На абодвух участках кіпела работа, і начальнік тэхнічнага аддзела «Гомельхімсэрвіса» Мікалай Махавікоў даў нам каментарый. Загадчык склада Сяргей Палажнюк, гледаўшы Юрыя Грамыка і вадзіцель пагрузчыка Віктар Барадунюў займаліся пераразмержкаваннем прэпаратаў па іх прызначэнні, а бухгалтар Таццяна Завалка і аператар ЭВМ Наталля Цішчанка афармлялі накладныя.

На базе пад кіраўніцтвам вядучага спецыяліста тэхадзела Уладзіміра Місніківа ішло добраапрацаванае тэрыторыі. Нядаўна тут быў пакладзены асфальт, і неабходна было зрабіць бардзюры, чым людзі і займаліся. У

Вядучы спецыяліст тэхадзела Уладзімір МІСНІКАЎ правярае стан тэхнікі, якая працавала сёлета на палетках.

На базе поўным ходам ідзе рэканструкцыя бытавых памяшканняў. Для аднаўлення інтэр'ераў выкарыстоўваюць айчынную экалагічна чыстую прадукцыю.

— Да работ у «Гомельхімсэрвісе» (а гэта дзесяць гадоў таму) я працаваў у калгасе імя Леніна Рагашальны (а быў за сто відаў). Высокую эфектыўнасць паказалі айчыныя прэпараты. Асобныя з іх па сваім характарыстыках нават пераўзыходзяць імпартныя. Напрыклад, «Барэй», што супраць «каларадкаў», утрымлівае ў сабе два дзеючыя рэчывы, якія знішчаюць жука і імгненна і абароняць расліну на некалькі тыдняў.

Сёлета аб'ёмы паставак айчыных прэпаратаў склалі 38%, налета гэтая пазіцыя за кошт імпартнага ўважэння павялічыцца да 60-70 працэнтаў. Закупляем мы таксама ўказаныя тавары ў швейцарскай кампаніі «Сінгента», нямецкай фірмы «Баер» і «Басфа», у кітайцаў.

— Хто пастаўляе вам сродкі аховы раслін?

— Нашы айчыныя прадпрыемствы — закрытае акцыянернае таварыства «Август-Бел» (Пухавіцкі раён Мінскай вобласці), таварыства з абмежаванай адказнасцю «Франдзас» (Бярозаўскі раён Брэсцкай) і замежныя. Асартымент гербіцыдаў даволі ўншальны — больш за сто відаў. Высокую эфектыўнасць паказалі айчыныя прэпараты. Асобныя з іх па сваім характарыстыках нават пераўзыходзяць імпартныя. Напрыклад, «Барэй», што супраць «каларадкаў», утрымлівае ў сабе два дзеючыя рэчывы, якія знішчаюць жука і імгненна і абароняць расліну на некалькі тыдняў.

— Вось такое пытанне, Іван Іванавіч. Калі парўнуць сённяшні асартымент гербіцыдаў і пестыцыдаў і іх эфектыўнасць з гэтымі ж характарыстыкамі іх мінулых часоў, што б вы адзначылі?

— Да работ у «Гомельхімсэрвісе» (а гэта дзесяць гадоў таму) я працаваў у калгасе імя Леніна Рагашальны (а быў за сто відаў). Высокую эфектыўнасць паказалі айчыныя прэпараты. Асобныя з іх па сваім характарыстыках нават пераўзыходзяць імпартныя. Напрыклад, «Барэй», што супраць «каларадкаў», утрымлівае ў сабе два дзеючыя рэчывы, якія знішчаюць жука і імгненна і абароняць расліну на некалькі тыдняў.

— Са сказаным вамі, Іван Іванавіч, вынікае, што ўсякая зараза не ўстае, падніме лапі перад «раўндамі», «тарнада», «буран-супер» і іншымі прэпаратамі. А вось многія дачнікі скардзяцца, што не могуць даць рады засліпуючым каляяго (бірозкі) і хрэна, хоць і прымяняюць укаваныя хімічныя сродкі. У чым тут справа?

— Трэба крыўдаваць не на прэпараты, а на парушэнне аграхімічных правілаў. Бо ў такіх выпадках не вытрымліваюцца нормы расходавання прэпарата, не ўлічваюцца асаблівасці раслін. У хрэна, напрыклад, моцная карыявая разгалінаваная сістэма, у бірозкі карань пранікае на глыбіню да паўметра а то і больш, а лісьцявая маса ў яе вельмі нязначная. Дык вось, дайце на іх павышаную норму ядахімікатаў, скажам, на 30 працэнтаў, ды не ў глебу, а на лісце раслін, выбірайце для гэтага адпаведны час (каб пасля чатыры-шэсць гадзін не было дажджу), не перакрываеце глебу — і справа зрушыцца з месца.

— Іван Іванавіч, вы нічога не сказалі пра вадныя матэрыялы...

— Вапнаванне глебы — той базіс, пасля якога трэба ўносіць мінеральныя ўгнаенні. Калі гэта не зроблена, то грошы, якія на іх зрасходаваны, спрацоўваюць не эфектыўна. Сёлета

«УРАДЛІВАСЦЬ» — КРАМА ДЛЯ ДАЧНІКАЎ

Яна належыць ААТ і знаходзіцца ў цэнтры горада, у тым жа самым будынку, дзе размяшчаецца апарат «Гомельхімсэрвіса». Як гаворыцца, сюды не зарастае народная сцэжка.

Нават цяпер, калі да веснавых работ на агародах і дачных участках яшчэ далёкавата. Бо людзі спяшаюцца набыць тут усё неабходнае, пакуль цэны яшчэ больш прымальныя, але ж могуць яны і скокчыць угору.

Асартымент тавараў самы разнастайны, на любы густ, ад насеннага матэрыялу гароднінных культур да ядахімікатаў, інструменту, мінеральных угнаенняў. Сотні назваў розных тавараў. Пастаўшчыкоў іх налічваецца каля сарака. Не толькі з нашай рэспублікі яны, але нават з Галандыі і далёкага Кітая.

У лютым (гэта ўжо прыкметна) у краме пачнуцца ўтварацца чэргі, і дачны тавар пойдзе на «ўра». Калі летась прыбылі крамы за дзевяць месяцаў склалі 126 мільянаў рублёў, дык сёлета — 261 мільён. Рост — больш як у два разы! Нічога не скажаш: урадлівая гэта «Урадлівасць»!

— Няўжо ў раёнах няма сваіх мехатрадаў?

— Безумоўна, яны ёсць. Тут я патлумачу наступнае. Пастаўку сродкаў аховы раслін наша арганізацыя ажыццяўляе непасрэдна, напраму ў ва ўсе КСУПы, СВК і ААТ вобласці, а хімахоўныя работы вядзем у сямі раёнах. Равення ж прадпрыемствы па аграхімічным абслугоўванні ў склад нашай арганізацыі не ўваходзяць. Тым не менш, мы з імі супрацоўнічаем у тым плане, што непасрэдна праз іх ажыццяўляецца пастаўка мінеральных угнаенняў калгасам і саўгасам, бо сваіх уласных складоў для захоўвання іх мы не маем.

— Трэба меркаваць, што прадукцыйнасць працы вашага мехатрада даволі высокая...

— Мы маеце рацыю. За дзевяць сёлетніх месяцаў яна склала на кожнага механізатара 146 мільянаў рублёў, а за адпаведны леташні перыяд была 91-92 мільёны. Як бачыце, зроблены вялікі крок наперад. Такой выпрацоўкі няма ні ў адной іншай сельскагаспадарчай арганізацыі вобласці. Вось чаму наш мехатрад, дзе начальнікам Віктар Койдан, вельмі запатрабаваны.

— Што вы можаце, Уладзімір Фёдаравіч, сказаць аб матэрыяльна-тэхнічнай базе прадпрыемства?

— Ёсць у нас трактары МТЗ-80, -82, -1221, адзін самаходны апырквальнік «Юніпорт-2500» бразільскай вытворчасці, які аснашчаны камп'ютарам і спадарожнай навігацыяй і мае шырыню захапу апырквання раслін у 24 метры. Ёсць і пяць прычальных апырквальных аграгатаў — чатыры «Калумбіі» і адзін «Вартэкс». Гэта таксама бразільская тэхніка. Напэўна аддачу атрымліваем ад трох МАЗаў, раскладальнікаў мінеральных угнаенняў МВУ-5.

Тэхніку трымаем у належным стане, рамонт яе праводзім у максімальна кароткія тэрміны, аперацыйна. Яна працуе ў нас інтэнсіўна і нясе нагрузку куды большую, чым каласная ці саўгасна.

У 2005 годзе ў наш структуру ўвайшла гаспадарка «Дэрахоўка — агра», прыватнае сельскагаспадарчае ўнітарнае прадпрыемства, што знаходзіцца ў Добрушскім раёне.

За гэты час у яго развіццё ўкладзена прыкладна 7500 мільянаў рублёў. Акрамя таго, аказваем яму дапамогу пільматэрыяламі, запчасткамі, працуем там у сезонныя перыяды на ўнясенні ў глебу мінеральных угнаенняў і вывазцы арганікі на палі, праводзім хімахоўныя работы.

Паўныя зрахоў у лепшы бок ужо ёсць. Сёлета там нарыхтавана 75 тысяч тон зелянай масы кукурузы, і да канца года мы выйдзем да 2700-2800 тон кукурузнага зерня. Дарэчы, там заплюшчана ўжо 630 тон яго, што будзе добрым дадаткам для папаўнення кармавых запасаў для жывёлы. На ўмоўную галаву буйной рагатай жывёлы будзе нарыхтавана 37-38 кармавых адзінцаў. Усё гэта істотна палепшыць паказчыкі на доўгіх малака і прывагах жывёлы.

— Уладзімір Фёдаравіч, ваша арганізацыя, мы ведаем, таксама традыцыйна дапамагае гаспадаркам, асабліва слабым у першую чаргу, і ва ўнясенні мінеральных угнаенняў...

— Гэта спраўдзі так, бо там і тэхніка бывае непарыхтаванай, і трактары не хапае. Сваё плячо мы падстаўлялі ў шэрагу раёнаў вобласці і на вывазцы арганікі. У параўнанні з мінулымі годамі гэтыя аб'ёмы былі павялічаны ў тры разы.

— Карацей кажучы, вы закрывалі там гарачыя пытанні...

— Вядома ж. Бо займаліся і вапнаваннем кіслых глеб. Нашы людзі выязджаюць туды ў камандзіроўку на тыдзень, а то і больш. Мы вырашаем ім бытавыя пытанні, забяспечваем пасцельнымі рэчамі і д.т.п. На выхадных дні камандзіроўцы прыязджаюць дадому. Потым зноў работа там, поўны светлавы дзень у перыяд масавых сельскагаспадарчых кампаній.

Намеснік генеральнага дырэктара Уладзімір ЯСЬКОВ.

— Камментарый намесніка старэйшай камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні Гомельскага абласнога выканаўчага камітэта Ігара Барышчыка:

— Адкрытае акцыянернае таварыства «Гомельхімсэрвіс» з'яўляецца ўнікальнай арганізацыяй у нашай краіне. Яно адзінае, якое засталася пасля аб'яднання такіх абласных арганізацый, як «Аграсэрвіс» і «Хімсэрвіс». У ААТ акрамя дзяржаўных акцый і акцый фізічных асоб прысутнічае замежны капітал. Таварыства з'яўляецца самастойнай арганізацыяй і пакінула за сабой тры функцыі, якія выконвала КСУП «Гомельская абласная сельгасхімія».

На ААТ «Гомельхімсэрвіс» ускладзены вялікія і адказныя задачы. Праз яго праходзіць забяспечэнне сельгаспрадпрыемстваў рагіна фосфарнымі і калійнымі ўгнаеннямі, яго кантралюе работа, звязаная з вапнаваннем глебы па чарнобыльскай праграме і на чыстых ад радыёнуклідаў землях. Вельмі важным напрамкам дзейнасці з'яўляецца таксама пастаўка ўсім сельгаспрадпрыемствам вобласці (КСУПам, СВК і ААТ) сродкаў аховы раслін.

Такім чынам, можа зрабіць выснову, што калектыў «Гомельхімсэрвіса» выконвае вялікі аб'ём работ у вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі на цэнтралізаваным узроўні, займаючы важнае месца ў атрыманні нармальнага ўраджая, уносіць сваю лепту ў агульны каравай.

Матэрыял падрыхтавалі Алена ДАЎЖАНОК, Віктар БОЙКА, Яўген ПЯСЦЕКІ (фота).

ЗНАЁМІМ З СУРАЗМОЎЦАМ

З «чырвоным» дыпламам закончыў Пінскі сельскагаспадарчы тэхнікум і Віцебскі ветэрынарны інстытут, пасля чаго працаваў галоўным ветэрынарным урачом калгаса імя Чырвонай Арміі Віцебскага раёна. З гэтай пасады ён быў запрошаны ва ўказаны інстытут, дзе працаваў і асістэнтам, і дацэнтам, і загадчыкам кафедры, і прарэктарам на вучэбнай рабоце, і сакратаром партыйнага камітэта. У 1998 годзе быў прызначаны рэктарам акадэміі, у якую быў рэарганізаваны інстытут у 1994 годзе.

Антон Іванавіч — доктар ветэрынарных навук, прафесар, аўтар 610 навуковых работ, у тым ліку 44 падручнікаў і манаграфій, мноства рапрапановаў і 32 патэнтаў на вынаходніцтва. Ён узначарджаны ордэнам Пашаны, нагрудным знакам «Выдатнік адукацыі», мае ганаровае званне «Заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь», з'яўляецца Прэзідэнтам Міжнароднай асацыяцыі паразітацызнолагаў, членам Савета на абароне дысертацый пры Санкт-Пецярбургскай ветэрынарнай акадэміі, намеснікам старшыні Пастаяннай камісіі па адукацыі, культуры і сацыяльным развіццях Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Прарэктар па навукавай працы Алена БРАТУШКІНА.

— Антон Іванавіч, нам вядома, што на базе ваву навукавай установы на мінулы тэдняй прайшлі святочныя мерапрыемствы, прысвечаныя 250-й гадавіне ветэрынарнай прафесіі ў свеце і 205-й — ветэрынарнай адукацыі ў Беларусі. Але ж вядома, што вытокі прафесіі спрабаваў лямчыць прыручаных ім жывёлін, і гэтым пераважна займаўся тыя, хто бліжэй за іншых меў дачыненне да іх, — пастухі, жывёлаводы. І невыпадкова лічыцца, што слова «ветэрынар» паходзіць ад лацінскага «ветэрына» (рабочая жывёла) або «ветэрынарыум» (чалавек, які даглядае жывёлу ці лечыць яе).

— Спрабуйце, яшчэ з сваёй даўнінай чалавек спрабаваў лямчыць прыручаных ім жывёлін, і гэтым пераважна займаўся тыя, хто бліжэй за іншых меў дачыненне да іх, — пастухі, жывёлаводы. І невыпадкова лічыцца, што слова «ветэрынар» паходзіць ад лацінскага «ветэрына» (рабочая жывёла) або «ветэрынарыум» (чалавек, які даглядае жывёлу ці лечыць яе).

— Але ж, напэўна, паступова назапашваліся і абагульняліся досвед таго змагання з павальнымі хваробамі...

— Але ж, напэўна, паступова назапашваліся і абагульняліся досвед таго змагання з павальнымі хваробамі...

«ЯК ЯНЫ ПЯЮЦЬ, ТО Ё СПІНУ ХОЛАДНА»

Рубрыкі «Звядзі» падказалі рэпертуар і нават «апанулі» народны калектыў

Вёску Чарняны Маларыцкага раёна амаль што нельга ўявіць без песень «Чарняначкі». Гэтаму калектыву каля трыццаці гадоў, ён даўно мае званне народнага. Ці свята, ці іншая значная падзея жыцця сяля і ваколіц заўсёды суправаджаецца прыгожай песняй. Некаторыя артысты самадзейнага калектыву працягваюць сямейны дынастыі: раней спявалі бабулі, потым — маці, а цяпер — і дачкі.

«Чарняначка» — амаль сваячка «Звядзі»

Цікавыя факты паведаміла кіраўнік ансамбля Вольга Дзягель. Аказваецца, на пэўным этапе жыцця ансамбля наша рубрыка «Анталогія беларускай песні» стала не проста крыніцай рэпертуару, а выратавальнай саломінкай для самадзейных артыстаў. Кожную публікацыю Вольга Васільеўна выразвала і накладвала ў адмысловы шыхтак. На рэпетыцыях яны развучвалі песні, уключалі ў сваю праграму. Потым яна стала выразца публікацыі Янік Крука і Аксаны Катовіч, матэрыялы па краязнаўстве і паступова стала заўзятай і аддавай чытачкай «Звядзі».

А трохі пазней з'явілася ідэя пашыць для спявачых касцюмы. Прычым своеасаблівым стымулам для гэтага стала зноў жа публікацыя ў газеце. На старонках прайшоў цыкл матэрыялаў аб народным адзенні, былі прадстаўлены строі шэрагу палескіх раёнаў Брэстчыны, у тым ліку і Маларыцкага. Варта сказаць, што «Чарняначка» раней выступала ў касцюмах, якія ёй у свой час пашыла сельгаспрадпрыемства. Ярку, малаўнючю вярнуўшы са свайго пераезда ў вёску, яны ўзялі сабой канцэртныя спадніцы і блузы. Было што апрануць — вось і выступалі, асабліва не задумаваліся. «А калі прачыталі аб гісторыі, значэнні народнага строю, яго сімваліцы, — расказвае Вольга Дзягель, — зусім па-нашуму паглядзелі і на себе, і галоўнае, на жанчын з навакольных вёсак — у куфарках гэтых кабет захоўваюцца вышываныя блузы, спадніцы, фартушкі ад мам і бабуль».

Песня і строй

Найпершы артысты пайшлі «ў народ», патурбавалі сваіх матуль, свякровак, суседкаў. Тыя, праўда, і раней, здаралася, давалі свае дарагія рэлізны на выступленні. Але бяскожна эксплуатаваць, па сутнасці, музейныя экспанаты не выпадала. Па-першае, стагалоўным рэчам спраўды месца ў музеі. А па-другое, многія з іх не вельмі добра захаваліся, тканіна пацямнела, падрасталася. Але ж колькі новага тады даведлася жанчыням па народныя строі сваёй мясцовасці! Напрыклад, па стужкачым на спадніцы, палосках, узорах можна было счытаць інфармацыю аб яе ўладальніцы: ці гэта маладая дзяўчына, якой яшчэ рана замуж, ці маладзіца, якая не нарадзіла, ці маці сямейна. Паступова сабралі некалькі камплектаў адзення, якія было вышывана паўтарыца ў сваіх канцэртных касцюмах. Пры шыцці поўнасцю захавалі крой тагачаснага адзення. І, галоўнае, вышылі кожную блузу па ўзорах аўтэнтычных рэчаў. Вышывалі самі, дапамагалі явякоўныя жанчыны. Зрабілі так, што ніводзін узор не паўтарыцца двойчы. Для кожнай удзельніцы самадзейнасці атрымаўся адмысловы строй. Так і ў даўнейшыя часы рабілі чарнянскія жанчыны: кожная вышывала свае кветкі, свае арнаменты, але абавязкова ў чорна-чырвонай гаме.

У якасці галаўнога ўбору тут былі распасуджаныя платы — гэта нешта нахштат вялікага і шырокага шаля, які асаблівым чынам закручваюць вакол галавы. Такі

элемент ўбору не падыходзіць спявачкам, таму яго зрабілі трохі інакш, чым звычайна, — крыху падобным на какашнік, які насілі жанчыны ў іншых мясцовасцях. А пра пося яго даведаліся і песен. Народныя песні ўдзельніцы «Чарняначкі» такса-

Маларыцкі раён.

ма запісалі па вёсках. Вось у адной з іх ёсць словы: «За поясам ды сярпок нясла». Тады задумалі выткаць паясы. Гэта зрабіла ўдзельніца Вольга Дзягель. А вось чарнянскія жанчыны любяць. А ў назве і сяла, хоць і спецыфічна, няма ніякага негатыўна. Наадварот, падкрэслена працавітасць тутэйшага люду. Першы ўспамін пра вёску датуецца 1566 годам. Тут працавалі шматлікія шклянныя мануфактуры. А вось шкловыдзімалышчыкаў і іншых рабочых называлі чорнарабочымі — чарнянамі. У сельскай бібліятэцы сабраныя багаты матэрыялы пра тутэйшую старонку і яе людзей. Па нашым часе Чарнянская бібліятэка — вельмі запатрабаваная. У яе запісана шмат чытачоў розных узростаў, старшакласнікі глядзяць відэа і лядзяць амеркаванні. На гэтыя дыспуты прыходзіць святар, іншыя дарослыя людзі. На паліцы нават ёсць так званая «Кніга рэкордаў», дзе можна даведацца пра самыя шаўноны ўзрост вясцоўцаў, пра самыя працяжылыя шлюб і самую маладулю прабабулю. Загадчыца бібліятэкі Алена Анішчук хоць і не спявае ў «Чарняначцы», але можа выступаць у якасці вядучай, дапамагае са сцэнарыймі канцэртаў, падбірае патрэбны матэрыял на любое свята.

З апошніх свят усе прыгядалі цёплае мерапрыемства з нагоды Дня пажылых людзей. І сельсавет, і работнікі культуры вырашылі падарыць гэтакія свята пенсіянерам з вёскі Малинаўка, якая згубілася ў навакольных лясах. Жыхароў там засталася з дзясятка. У прызначаны дзень арганізавалі транспарт, прывезлі людзей у клуб, з канцэртм настаралася, невялікія сувеніры падарылі. Потым шчыра дзякавалі жыхары Малинаўкі, асабліва за песні, казалі, нібы ў маладосці сваёй пабывалі.

Выпадкова жанчына, якую я сустрэла на ўскрайку вёскі па дарозе на аўтобус, так сказала пра «Чарняначку»: «Як яны співаюць на Вялікдзень у цэркві, то спіну холадна». І не толькі царкоўныя песнапенні ансамбля выклікаюць мароз па скуры ў слухача. Песня «Лыцця зоўляя», запісаная ў адной з навакольных вёсак (праўда, апрацаваная на тры галасы дачкой Вольгі Васільеўны, выпускніцы кансерваторыі Наталлі), спраўды здольная закрываць самыя глыбінныя струны душы.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Маларыцкі раён.

дзяржаўнай акадэміі ветэрынарнай медыцыны Антон ЯТУСЕВІЧ:

СЛУЖЫЦЬ ЧАЛАВЕЦТВУ НА ПРАЦЯГУ 250 ГАДОЎ

мудрасць і запатрабаваны ўнікальнай прафесіі. Сродкі на яе збіралі студэнты і выкладчыкі акадэміі, урачы ветэрынарнай медыцыны распубілі і нашы спонсары — прадпрыемствы і фірмы. Усе пералічаныя памятнае мерапрыемства праходзілі пад лозунгам «Ветэрынарыя для здароўя, ветэрынарыя для харчавання, ветэрынарыя для планеты!»

— Колькі студэнтаў навукавецка сёння ў акадэміі?

— Падчас урачыстасцяў. Навукова-практычны канферэнцыя, прысвечаная 250-годдзю ветэрынарнай адукацыі.

Старшы навуковы супрацоўнік Павел КРАСАЧКА ў лабараторыі, дзе на генным узроўні можна дакладна даследаваць чысціню пароды жывёл, зрабіць дасканалую дыягнастыку захворванняў.

Падчас урачыстасцяў. Навукова-практычны канферэнцыя, прысвечаная 250-годдзю ветэрынарнай адукацыі.

Дырэктар НДІ прыкладнай ветэрынарнай медыцыны і бітэхналогіі, кандыдат навук, дацэнт Іван ДУБІНА з дапамогай сучаснага абсталявання менш чым за адну хвіліну вызначае хваробу, звязаную з збытам рэчываў.

— Што вы можаце сказаць адносна сёлетніх уступных экзаменаў?

— Наглядзячы на тое, што сёлета зменшылася колькасць выпускнікоў школы, мы дастаткова паспяхова ўвадалі атэставацца. На першы курс стацыянара было прынята 566 чалавек, у тым ліку на платную форму навування — 101 чалавек. Самы высокі конкурс сярод беларускіх абітурыентаў быў на спецыяльнасці «Ветэрынарная санітарыя і экспертыза» і «Ветэрынарная фармацыя» — адпаведна 2,9 і 2,5 чалавек на месца.

— Антон Іванавіч, акадэмія — гэта не толькі адукацыйная, але і навукова-даследчая ўстанова...

— Зразумее накіраванасць вашага фармакалагічных і дыягнастычных прапаратаў для лячэння і прафілактыкі пры інфекцыйных і інвазійных хваробах сельскагаспадарчых жывёл, птушак, рыб; распрацоўваюць новыя экалагічныя чыстыя сродкі і метады барацьбы з масавымі незаразымі і акушэрска-гінекалагічнымі хваробамі жывёл.

Значная частка (74 працэнты) навукова-даследчых работ рэалізуецца праз узаўладнаўленне многіх дзяржаўных рэспубліканскіх і рэгіянальных навукова-тэхнічных праграм. Штогод выконваюцца яны на аснове гаспадарчых

лабараторна-практычныя заняткі з пяцікурснікамі факультэта ветэрынарнай медыцыны праводзіць старшы выкладчык Васіль ПЕТРУКОВІЧ.

УНП 30002681

Усмінемся

Яна: Дарагі, а ці не пара нам ажаніцца? Ён: — Ды падавіся ты сваёй кавы!

Гараж — гэта такі кругласутачны мужчынскі клуб.

Звоніць у дзверы. Жонка адчыняе, а на парозе муж, і п'яны ўшчэнт. Жонка: — Зарплату прынес? Муж падае, на спіне крэйдай напісана: «НЕ!»

Вядучы тэлевізійнай праграмы навін: — ...! правядзіце выхадныя так, каб нам у панядзелак не прыйшлося пра вас расказваць...

— Як справы? — Ды пасварыўся з дзядзюнай і пайшоў учора спаць дадому да сябе. — І што далей? — Як высветлілася, суседзі купілі піяніна! Заўтра іду мірыцца...

Фанаты Бабкінай і Калышавай б'юцца карагод на карагод.

Звычайна на дні народзінаў імянінкі патрэбны толькі на першыя 5—7 чарак.

ЭНЕРГАНОСЬБІТ

Выпадкова жанчына, якую я сустрэла на ўскрайку вёскі па дарозе на аўтобус, так сказала пра «Чарняначку»: «Як яны співаюць на Вялікдзень у цэркві, то спіну холадна». І не толькі царкоўныя песнапенні ансамбля выклікаюць мароз па скуры ў слухача. Песня «Лыцця зоўляя», запісаная ў адной з навакольных вёсак (праўда, апрацаваная на тры галасы дачкой Вольгі Васільеўны, выпускніцы кансерваторыі Наталлі), спраўды здольная закрываць самыя глыбінныя струны душы.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Маларыцкі раён.

— 292 21 03, уласных карэспандантаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэры: 292 22 03.

http://www.zviazda.by; ПРЭКЛІМ тэл.факс: 287 17 79, РЭКАМЫ е-мэйл: rek@zviazda.minsk.by

e-mail: info@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў носьць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй паведамленні. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звядзі», толькі з дазволу рэдакцыі.

СЕННЯ

Месяц Апошняга квадранта 18 лістапада. Месяц у сузор'і Лева.

Table with weather forecasts for various cities: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст.

Імяніны

Пр. Аляксандра, Арсенія, К. Альжбеты, Валерыя, Саламея, Валерыя, Здзіслава, Рыгора.

Надвор'е на заўтра

Table with weather forecasts for various cities: Мінск, Магілёў, Гродна, Брэст, Віцебск, Гомель.

Геамагнітныя ўзрушэнні

Table with geomagnetic disturbance forecasts for various cities: Варшава, Кіев, Рыга, Вільнюс, Масква, С.Пецярбург.

ВЫРАТАВАЛІ З ПАДВАЛА ТРОХ ЧАЛАВЕК

Выратавалі на пажары ў падвале шматкватэрнага дома ў Оршы на вуліцы Шаўчэнкаі выратавалі жанчыну і двух мужчын. Усе яны — без пазнага месца жыхарства, і падвал стаў ім «другім домам», бо быў не замкнуты. Пажар адбыўся а восьмай гадзіне раніцы. Цікава, дарчы, што пажар выявіў супрацоўнік Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, які

ДАВЕДКА

За гады свайго існавання акадэмія падрыхтавала на дзённай і заочнай формах навуачныя 28809 спецыялістаў. У тым ліку ветэрынарных урачоў і урачоў ветэрынарнай медыцыны — 16255. Выпуск па спецыяльнасці «Лячэнне жывёл» наступным чынам: гінекалогія і бітэхналогія — 138, ветэрынарна-санітарная экспертыза — 355, таксікалогія — 58, ветэрынарная бактэрыялогія і вірусалогія — 139, хваробы птушак — 123, хваробы рыб і пчоў — 41, хваробы свіней — 12, па сістэме НІСПА — 799 чалавек.

Дыпломы заагэмія і зааінжынераў атрымалі 5022 чалавекі, у тым ліку па сістэме НІСПА — 307, па спецыяльнасці: племянавіцтва — 185, птушкагадоўля — 27 чалавек.

Факультэт завочнага навування закончылі 7532 чалавекі, сярод якіх заагэмія і зааінжынераў — 2722, ветэрынарных урачоў і урачоў ветэрынарнай медыцыны — 4810.

дагавору. Толькі сёлета, напрыклад, у сабронку акадэміі ад іх паступіла 3,5 мільярд рублёў (летась — толькі 1,6 мільярда).

Паказчыкам паспяховага правядзення навуковых даследаванняў акадэміі з'яўляюцца наступныя факты. За 87 гадоў свайго існавання ў нашай ВНУ абаронена 47 доктарскіх і 376 кандыдацкіх дысертацый, а за апошнія пяць гадоў атрыманы 44 патэнты на вынаходніцтва і карысныя мадэлі жывёл.

Значная частка (74 працэнты) навукова-даследчых работ рэалізуецца праз узаўладнаўленне многіх дзяржаўных рэспубліканскіх і рэгіянальных навукова-тэхнічных праграм. Штогод выконваюцца яны на аснове гаспадарчых

лабараторна-практычныя заняткі з пяцікурснікамі факультэта ветэрынарнай медыцыны праводзіць старшы выкладчык Васіль ПЕТРУКОВІЧ.

УНП 30002681

лабараторна-практычныя заняткі з пяцікурснікамі факультэта ветэрынарнай медыцыны праводзіць старшы выкладчык Васіль ПЕТРУКОВІЧ.

лабараторна-практычныя заняткі з пяцікурснікамі факультэта ветэрынарнай медыцыны праводзіць старшы выкладчык Васіль ПЕТРУКОВІЧ.

лабараторна-практычныя заняткі з пяцікурснікамі факультэта ветэрынарнай медыцыны праводзіць старшы выкладчык Васіль ПЕТРУКОВІЧ.

лабараторна-практычныя заняткі з пяцікурснікамі факультэта ветэрынарнай медыцыны праводзіць старшы выкладчык Васіль ПЕТРУКОВІЧ.

лабараторна-практычныя заняткі з пяцікурснікамі факультэта ветэрынарнай медыцыны праводзіць старшы выкладчык Васіль ПЕТРУКОВІЧ.

лабараторна-практычныя заняткі з пяцікурснікамі факультэта ветэрынарнай медыцыны праводзіць старшы выкладчык Васіль ПЕТРУКОВІЧ.

лабараторна-практычныя заняткі з пяцікурснікамі факультэта ветэрынарнай медыцыны праводзіць старшы выкладчык Васіль ПЕТРУКОВІЧ.

лабараторна-практычныя заняткі з пяцікурснікамі факультэта ветэрынарнай медыцыны праводзіць старшы выкладчык Васіль ПЕТРУКОВІЧ.